

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
187. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Péntek
1932. évi augusztus 19

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységekben, ahol kihordás nem posta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbízottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12,174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Az adóírontról

Beszélő-, nem: ordító számok

Nem titok, hogy az adóprés az erdélyi polgárokat kiméltlenebbül nyomorgatja, mint a boldog regátiakat. Sokszor írtak erről a lapok és sokszor hangzottak el erről beszédek a különböző gyűléseken. Az ugynevezett illetékes hely aztán mindig igyekezett a megbotránkoztató valószínűsítést kordozni. Am ez a buzgólkodás kárbaveszett, mert a tényeket frázisokkal megdönteni nem lehet. Beigazolt tény maradt, hogy a regátban dús gazdag és vezető állásokban levő, politikai szerepet betöltő emberek rendszeresen kibujnak az adózás köteleességének teljesítése alól és akik immel-ámmal fizetnek is adót, azok sem hordozzák a közterheket vagyoni helyzetüknek és jövedelmüknek megfelelő arányban. És megdöntetlenül maradt az az állítás is, hogy a regáti adó-kivetések és az erdélyi megadóztatások mértéke a regátiak javára eltér egymástól. Ezt a valószínűsítést igazolják azok a számok is, melyeket most szedett csokorba az Erdélyi Német Kereskedelmi Grémium Szövetsége a kereskedelmi érdekeltségek Brassóban megtartott elnöki konferenciája elé terjesztett és az adórendszert ellen irányuló javaslatának alátámasztására.

A német grémiumok statisztikai kimutatást készítettek arról, hogy 1931-ben és 1932-ben miképpen adóztatták meg egyes erdélyi kereskedőket és ugyanakkor minő adóalapot vettek ugyanolyan szakmabeli és jövedelmi bukaresti cégek megadóztatására. Ezek az adatok világosan feltárják azt a tarthatatlan helyzetet, melyet az adóki szabások nagymesterei teremtetek.

De beszéljenek a számok, vádoljanak a tények:

Egy brassói gyógyszerész 1931-ben 103.000 lej jövedelmét alapulvételével adóztatták meg, 1932-ben pedig ezt fel emelték 200.000 lejre, holott egy bukaresti hasonló forgalmu gyógyszerésznél csak 145.000 lejt vettek alapul. Egy brassói drogueristát 1931-ben 120.000, 1932-ben már 320.000 lej adóalap után adóztak meg, míg a vele egyenlő helyzetben levő bukaresti cégnél 140.000 lej alapot állapítottak meg. A brassói piperekereskedőt 1931-ben 200.000, 1932-ben 300.000 lej után adóztatták meg, de a bukarestit már csak 175.000 lej után. A brassói textilkereskedőnek 1931-ben 480.000 lej után, 1932-ben 600.000 lej után kellett adót kiizsádnia, ezzel szemben bukaresti kollegáját csak 348.000 lej után adóztatták meg. A brassói porcellánkereskedő 1931-ben 300.000 lej, 1932-ben 420.000 lej után fizette az adót, a bukaresti csekvé 100.000 lej után. A brassói rövidárkereskedőnél 1931-ben 350.000 lej, 1932-ben már 500.000 lej adóalapot állapítottak meg, míg a környőreletes bukaresti adóki vetés az ottani cégnél megelégedett 105.000 lej adóalappal. Míg a brassói kötöttárkereskedőre 1931-ben 400.000 lej után, 1932-ben pedig 900.000 lej után szabták meg az adót, addig a bukarestinél 420.000 lejt adóztattak meg csupán. A brassói konfekciós cég 1931-ben 380.000 lej alapulvételével adózott, 1932-ben már 500.000 lej után fizetett adót, szerencsés kollegája pedig, a bukaresti kereskedő, csak 260.000 lej adóalap után lett megadóztatva. Egy cipőkereskedő cég Brassóban 1931-ben 850 000 lej után volt megadóztatva, 1932-ben 1.300.000 lej után, a bukaresti ugyanekkor 1.000.000 lej után.

Az első pillanatra szembetűnik e kimutatásból, hogy a köztudomásszerinti

katasztrófális gazdasági helyzet dacára jelentékeny emelést varrtak a brassói kereskedők nyakába, míg Bukarestben ugyancsak kimélték az ottani kereskedőket, akiknek pedig összehasonlíthatatlanul jobb és kedvezőbb volt a helyzetük

Kudarcot vallottak a nemzeti-szocialisták

Papen kancellár marad hatalmon a birodalmi gyűlés összehívásáig

Berlin, augusztus hó 17.

Két napos rettegés után a német fővárosban helyreállt a nyugalom. Ha szombat este még attól félték Berlinben, hogy Hindenburg elnök és Hitler drámai rövidségű találkozásán után a nemzeti szocialisták puccsot rendeznek a hatalom átvételére, akkor ma már nyilvánvaló, hogy a horogkeresztes tábor nem követi Mussolini példáját és nem vonul fel Berlin ellen.

A birodalmi kormány nem ijedt meg Hitler fenyegetőzéseitől s Papen kancellár a szombat délutáni találkozás alkalmával ki is jelentette Hitlernek, hogy amennyiben kísérletet tenne a főváros megszállására, akkor a nemzeti szocialista rohamos csapatok teljes vezérakrát tartóztatja Hitlerrel együtt.

Hitler azonban megnyugtatta a kancellárt hogy ilyen szándékai nincsenek.

Papen marad, hogy megbuktassák

A nemzeti szocialista mozgalom kudarcra teljesen új helyzet elé állította a német belpolitikai helyzetet. Mert Papen kancellár marad kormányával együtt. Augusztus 30-án pedig bemutatkozik az új birodalmi gyűlés előtt. Valószínű azonban, hogy parlamentáris és alkotmányos formák között nem maradhat tovább is a hatalmon, mert a birodalmi gyűlésben olyan hatalmas ellenzék van, amely helyként fogja helyéről elfújni.

üzleti szempontból is, mint a brassóiaknak.

Az új kormány programjába felvette az adók leszállítását. Helyes, az adókat az egész vonalon le kell szállítani. Emellett azonban gondoskodni kell arról is, hogy ezentúl az adóki vetések aránylagosan legyenek és a regát ne élvezzen olyan előnyöket, minőket az erdélyiek nem szerezhetnek meg. Mindannyian egyenlő jogu és így egyenlő kötelezettségekkel is terhelt polgárai kell, hogy legyünk az országnak.

Papen után pedig csak a katonai diktatúra következik, amelyet már sem a német birodalomban, sem a külföldön nem néznek olyan ellenségesen, mint ahogyan fogadták volna Hitlerék uralomra jutását.

Lehet — így számolnak be a berlini lapok a belpolitikai helyzet megoldására vonatkozó legfrissebb kombinációkról — hogy Papen bukása után népszavazást rendelnek el és így döntenek egy nemzeti gyűlés összehívásáról és a választójogi törvény megváltoztatásáról.

Augusztus végéig csend lesz a német belpolitikában

Az az egy bizonyos, hogy augusztus végéig most már semmiféle komolyabb és jelentőségesebb fordulat nem várható a német politikában. A nemzeti szocialista rohamos csapatok frontján teljes a csend, mert Hitler maga külön hadseregének augusztus 28-ig szabadságot adott.

A német nemzetiek támogatják Papent.

A német nemzeti párt porosz frakciója kedden este értekezletet tartott s azon azt a határozatot hozta, hogy Papen kancellár és a kormányt a birodalmi gyűlésen támogatni fogják.

Szombaton a birodalmi gyűlés pártfrakcióinak elnökei tartanak értekezletet, hogy a parlament munkarendjét megállapítsák.

Leonte Moldoveanu ököllel rohant a georgistákra

Az orosz-lengyel szeszződés és a svájci kölcsön kérdése a parlamentben

Bukarest, augusztus 17.

A kamara keddi ülése viharos incidenssel kezdődött. A megnyitás után Bratianu György azonnal a szöszékre sietett és beszélni kezdett, holott a felszólalás joga Inculeti öliberális képviselőt illette meg. Az öliberálisok hangosan tüntettek Bratianu György ellen, míg végre Pop-Cicio elnök kijelentette, hogy Inculeti iratkozott fel elsőnek, tehát őt illeti a felszólalás.

Bratianu a házszabályokhoz kér szót, de beszédét, amely interpelláció akart lenni az orosz-lengyel megnevezési szerződéshez, az öliberálisok fülsiketítő lármával elnyomják. Leonte Moldoveanu lupupárti képviselő odakiáltotta Bratianunak:

— Ilyen trükköt alkalmaz? Nem szé-

gvenli magát?

— Ostoba! — zugja feleletül a georgisták tábora.

Leonte Moldoveanu felemelt ököllel rohant a georgisták felé, de Lázár Ilie kvesztor utközből leszereli. Pop-Cicio elnöknek teljes husz percébe kerül, amíg a nyugalmat helyreállíthatja.

— Bratianu urnak — mondotta az elnök — csak a házszabályokhoz engedtem szót. Nem szabad tehát egyébről is beszélnie.

Bratianu György vitába kezd vele, mire Pop-Cicio kijelenti:

— Sem a pártjában elfoglalt méltóság, sem az előkelő születés nem adhat Bratianu urnak jogcímét arra, hogy megsértse a házszabályokat. Inculeti urat illeti a szó.

Inculeti azonban nem készülővén az interpellációra, csak egyszerű kérdést intélt a kormányhoz az orosz-lengyel szerződés ügyében.

Vajda miniszterelnök: A kormány nem érzi magát felelősnek ebben a kérdésben, tehát várja az interpellációt akár ebben a pillanatban is.

Inculeti zavarba jön és arra a veszélyre figyelmezteti a kormányt, amely Romániát érheti az orosz-lengyel szerződés miatt.

Bratianu György már készültebben foglalta össze mondanivalóját. Határozottan felteszi a kérdést: mi a helyzet most ebben a kérdésben, most, amikor Lengyelország már aláírta a barátsági szerződést Oroszországgal? És milyen garanciák vannak a kormánynak arra, hogy a lengyel parlament nem ratifikálja addig a megkötött szerződést, amíg ehhez hozzá nem járul? A román közvélemény még ma is abban a hiszemben van, hogy Lengyelország csak Romániával egyetértésben járhat el, mert csak így látszik biztosítottak a keleteurópai béke.

Vajda nyomban válaszol és kifejtí a következőket:

Már Bratianu Ionel azt sürgette, hogy barátsági szerződést kell kötni Oroszországgal. Akkor a helyzet erre még nem volt érett, később azonban a Kellogg-paktum aláírásával tulajdonképpen ez történt meg.

Lengyelország nem tett egyebet, mint hogy ismételtelen megerősítette a Kellogg-paktumot.

Románia viszonya Lengyelországhoz továbbra is bensőségesen baráti marad, és Lengyelország is

tudja és érzi a Romániával való baráti és külpolitikai összeköttetés súlyát és jelentőségét

és semmi olvasmit nem tesz, ami Romániának ártana és a két ország jóviszonyát veszélyeztetné.

Egyébként pedig — folytatta Vajda — az ülés elején a két liberális párt között észlelt mérges ellentét külföldön azt a látszatot kelthetné, hogy ebben a kérdésben a román pártok nem értenek egyet.

Vajda nyilatkozatát a többség zajosan megtapsolja.

Victor Antonescu a svájci kölcsön ügyében terjeszt elő interpellációt. Kérde a pénzügyminisztertől, hogy milyen szerepe volt a Casa Padurilornak és a Nemzeti Banknak a kölcsön megkötésében.

Mironescu pénzügyminiszter: A Casa Padurilor csak formai szerepet kapott a kölcsön megkötésénél. A Nemzeti Banknak pedig egyszerű közvetítő szerepe volt.

Bratianu György és Argetoianu pontosabb választ kérnek a pénzügyminisztertől.

Cuza rendkívül felpaprikázva és mérgesen szól a kérdéshez. A politikai pártok tönkretették az országot. A külföldi kölcsönök miatt kiuzsorázzák Romániát. A Casa Padurilor garanciája sem formai, mert a kormány bérbeadta az ország erdőt. Ez így nem mehet tovább. Egyedül csak az segít, ha a kormány felfüggeszti a külföldi tartozások fizetését.

Ehhez nagy erkölcsi erő kell, amire a kormányban nincs meg az erő. Benne azonban megvan. Ő majd megcsinálja ezt. Nem tetszik neki a Népszövetség sem, a mely igazán nem egyéb, mint a nemzetközi tőke közvetítője.

Stefanescu Voinea: Cuzának igaza van, de a megoldás mérsem olyan egyszerű. Románia nem szüntetheti meg a külföldi kölcsönök fizetését. Más megoldás nincs, csak a restabilizáció és az infláció.

Mironescu: Ezek komolytalan és felelőtlen handabandázások, amelyekre nem lehet érdemben válaszolni.

A kamara keddi ülésének egyébként az volt a kinos meglepetése, hogy a kvesztori hivatal a parlamenti sajtótudósítókat kizárta.

Merénylet készült állítólag a jugoszláv királyné ellen

Bécs, augusztus 17.

Az Ileana hercegnő mellett Mödlingben tartózkodó Mária jugoszláv királyné ellen — mint egy bécsi lap írta — néhány, az osztrák fővárosban tartózkodó jugoszláv emigráns merényletet tervezett. A rendőrség többeket letartóztatott, s az egyiknél egy módlingi térképet és a királyné villájának helyszínrajzát találtak.

E közléssel kapcsolatban a rendőrség kijelenti, hogy semmilyen merényletről, melyet a szerb királyné ellen terveztek volna, nincs tudomása.

Herriot a páneurópai kongresszus tiszteletbeli elnöke

Páris, augusztus 17.

A páneurópai akció vezére, dr. gróf R. N. Coudenhove Calergi hosszas beszélgetést folytatott Herriot francia miniszterelnökkel. A két elnök az október 1 és 5-ike között Baselen tartandó páneurópai kongresszus programját beszélte meg és állította össze. A beszélgetés folyamán dr. Coudenhove Calergi felajánlotta Herriotnak a páneurópai kongresszus tiszteletbeli elnökségét. Herriot elfogadta a tisztséget.

A hazai gyáripár védekeznek a védővámok leszállítása ellen

Bukarest, augusztus 17.

A román gyáripár képviselői, valamint a gazdasági testületek szenátorai vasárnap szinájában értekezletet tartottak, melyen a kormány gazdasági programját, s benne a védővám-tarifa leszállításának tervét beszélték meg. A konferencia öttagú direktoriumot választott a kormánnyal való érintkezés végett.

Ismét átszervezik az olasz kormányt

Páris, augusztus 17.

A Temps római tudósítójának értesülése szerint Mussolini elhatározta, hogy az olasz kormányt újból átszervezi. A párisi lap úgy tudja, hogy az átszervezést a legközelebbi napokban végrehajtják s ezután a hadügyi, légügyi és a tengerészeti ügyi minisztériumot egyesítik, megteremtve az olasz nemzetvédelmi minisztériumot.

Románia ügye a Népszövetség előtt

Bukarest, augusztus 17.

Genfi jelentés azt adja hírül, hogy a Romániát tanulmányozó pénzügyi albizottság jelentését a népszövetségi főtanács szeptember huszonharmadikán veszi tárgyalás alá.

Csikágó főpolgármestere megérkezett Budapestre

A nagy amerikai város nem mondott csődöt, csak immobil

Budapest, augusztus 17.

Csermák Antal, Csikágó cseh származású főpolgármestere kedden Bécsből Budapestre utazott. A budapesti hatóságok a nyugati pályaudvaron ünnepélyes fogadtatásban részesítették a népszerű csikágói főpolgármestert, akinek budapesti látogatása voltaképpen nem más, mint a jövő évben Csikágóban rendezendő világkiállítás érdekében megtett európai propagandaut egyik állomása.

Csermák Antal a fogadtatás lezajlása után a hírlapíróknak kijelentette, hogy a Csikágó város csődjéről elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak. A hatalmas világváros adminisztrációjában csakugyan vannak súlyos nehézségek, mert a jövődelmek behajthatatlansága miatt valószínűleg immobil állapotba került, de ez még nem jelenti a teljes csődöt.

Beszélt a csikágói főpolgármester az amerikai gazdasági válságról is, kijelentve, hogy annak egyik oka a prohibíciós törvény. Eppen ezért Roosevelt elnökjelölt megválasztása az őszön biztosra vehető.

Véres román-bolgár harcok a dobрудzsai telepések között

Romániai bolgárok tüntettek Románia ellen

Bukarest, augusztus 17.

Már évek óta tart az elkeseredett harc Dobrudzsában a bolgárok és a román telepések között. Az ellentétek most újabbán a Dorustor-megyei Cainargeanu községben robbantak ki. Hivatalos jelentés szerint három bolgár testvér, a Velciu fiúk éjszaka elhordták egy Apostol nevű román telepés terményét és takarmányát. Erre a román telepések összegyűltek és az ugyancsak összecsoportosult bolgár telepésekkel kaszákkal-kapákkal harcra kelttek. Patakokban folyt a vér, négy bolgár és három román meghalt

és számosan súlyosan megsebesültek. A vizsgálat folyik. Eddig két bolgárt tartóztattak le.

Érdekes, hogy ugyanakkor a bolgár-román ellentét más megnyilvánulásáról érkeznek hírek. Eszerint Várnában egy nemzeti ünnep alkalmával nagy tömeg tüntetett Románia ellen. A tüntetésen állítólag

részt vett kétszáz bazargici és szilisztrai bolgár is,

akik kirándulás címén utaztak oda Romániából.

Veszedelemes nemzetközi szélhámos volt a Párisban meggyilkolt Bourbon Edgar herceg

Almában törrel végzett vele egy spanyol származású nő

Páris, augusztus 17.

Rendkívül titokzatos bűnügyben indított nyomozást a párisi rendőrség. Néhány nappal ezelőtt ugyanis meggyilkoltak egy férfit, akit Bourbon Edgar herceg néven ismertek a francia fővárosban. A rendőrség rövid nyomozás után elfogta a gyilkost egy Candaria Braun nevű spanyol származású hölgy személyében.

A gyilkos, a rendőrség megállapításai szerint minden valószínűség szerint almában végzett Bourbon Edgar herceggel. Egy borotvaéles törrel metszette el a torát s a vágás olyan erőteljes és mély volt, hogy az áldozat fejét majdnem elválasztotta a törzstől. Candaria Braun kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy a herceg a legutolsó spanyol monarchista puccsban igen tevékeny szerepet játszott. A párisi rendőrségnek megítélése szerint a borzalmas gyilkosság indítóoka vagy

politikai bosszu, vagy pedig kémkedés volt.

Bourbon Edgar herceg meggyilkolása után a párisi osztrák követség igen érdekes adatokat szolgáltatott az áldozat előéletéhez. Hivatalosan közölte a francia hatóságokkal, hogy Candaria Braun aszszony áldozatának soha semmi vérségi kötéleke nem volt a Bourbonokhoz. Az áldozat veszedelemes nemzetközi szélhámos volt, aki 1910-ben kezdte meg szereplését az osztrák fővárosban. Itt különböző csalásokat követett el és amikor meleg lett lába alatt a talaj, hirtelen eltűnt. Azóta bejárta egész Európát s hol török tábornoknak, hol amerikai ezredesnek, hol albán trónkövetelőnek adta ki magát, mindenütt megkárosítva a vele összekötésbe kerülő hiszékeny embereket.

A párisi rendőrség folytatja a titokzatos bűnügy részleteinek tisztázását.

Újból panama a csiki közbirtokosság körül

Még el sem adták az erdőt, mégis letarolták — Nem kap pénzt a gvergyóremetei közbirtokosság, míg bűnügy be nincs lejezve

Csikszereda, augusztus 17.

Már számtalan esetben beszámoltunk azokról a visszaélésekről, amelyeket egyes lelketlen falusi potentátok, minden lelkiismeret furdalás nélkül, tudva azt, hogy káros manipulációkkal nemcsak a jelenlegi, hanem az elkövetkezendő generációknak is felbecsülhetetlen károkat okoznak, üznek.

Ez esetben is, — sajnos — közbirtokossági ügyről van szó. A csikszeredai vizsgálóbíró előtt vaskos doszár fekszik. A gvergyóremetei közbirtokosság ügye. Ez esetben is egy erdőeladás manipulációival bíbelődik. Gvergyóremete politikai község és közbirtokosság Ráduly Pataka nevű erdőrészből, kiadásai fedezetére, 6955 darab szál fát irt ki nyilvános árverésre. A közgyűlés határozata értelmében csak azon fákat adják el az erdőből, amelyek mellmagasságon meghaladják a 26 cm. átmérétet. Ezt azért tartotta a közgyűlés szükségesnek, hogy a vevő, amint már számos esetben megtörtént, ne irthassa ki az egész erdőt.

A határozat értelmében nyilvános árverést tűztek ki a múlt év augusztus 24-ikére. Az árverés előtt két héttel bizalmas uton értesítést kapott a közbirtokosság

igazgatósága, hogy Bálint Sándor községi bíró és Benedek Lajos közbirtokossági elnök tudtával, a Kárpáti cég Grünberg Mátyás nevű tisztviselője, az eladásra kiszemelt erdőrészt háromnegyed részét már levágatta és fuvaroztatja is. Bizottságot küldtek ki, mely megállapította, hogy az információ megfelel a valóságnak.

Az árverés napján más vevő nem is jelentkezett csak a Kárpáti cég, Grünberg képviselőiben. Más meg sem vette volna az erdőt, hisz minden engedély, vagy eladás nélkül ki is volt nagyrésztben termelve. A cég 55 lejes köbméterenkénti árban fel is tartotta az erdőt s kötelezte magát a közbirtokossági közgyűlés határozatainak betartására, vagyis az erdőt szálalva fogja vágatni tovább is és csak a mellmagasságon felül 26 centimétert meghaladó fákat termeli ki. Egyben kötelezte magát, hogy a kitermelt anyagot addig nem szállítja el, míg az erdő vételárát teljes egészében ki nem fizeti.

A közbirtokosság igazgatósága pár hét múlva értesült arról, hogy Bálint Sándor bíró és Benedek Lajos közbirtokossági elnök kompromisszumot adtak a cégnek s az a termelés tempójában, minden fizetés teljesítése nélkül szállítja a kitermelt

anyagot. Ezen hírre közgyűlést hívtak össze, ahol elhatározták, hogy bűnvádi feljelentést tesznek úgy a cég, valamint a községi bíró és a közbirtokossági elnök ellen. Egyben utasította a közgyűlés a birtokosság igazgatóságát, hogy Bálint Sándor községi bíró ellen tegyen külön bűnvádi feljelentést 30 ezer lej elcsikkasztásáért, amit egy másik faeladás vételára fejében szintén a Kárpáti cég megbízottjától, Grünbergtől vett fel s amivel akkor sem volt hajlandó elszámolni, amikor Grünberg előtte mutatta fel az igazgatóságnak saját kezével irt nyugtáját, amelyben elismeri a pénz átvételét.

A határozat értelmében György János, Balogh Áron és még négy igazgatósági tag megtették a feljelentést s egyben kérték a kitermelés alatt lévő erdő büntügyi zár alá helyezését. Nem tudni mi okból a csikszeredai vizsgálóbíró oly késedelmesen intézkedett, hogy közben a cég kitermelte az erdőt és elszállított minden anyagot. Később is csak oly formán volt hajlandó kiszállani, ha a feljelentők irásban garanciát vállaltak, hogy a kiszállítás költségeit fedezni fogják. György János és társai a remetei csendőrségen írásos nyilatkozatot adták, hogy a költségeket viselik s egyben azonnal deponáltak 2500 lej kiszállási díjat. Erre helyszíni szemlélt tartott a vizsgálóbíró s megállapította, hogy 6955 szál fa helyett csupaszra tartották az erdőt s összesen 12.000 szál fát vágott le a Kárpáti cég. Késztelen bizonnyítékot szerzett az irányban is, hogy a hatalmas tulvágáshoz Benedek közbirtokossági elnök és Bálint Sándor bíró hallgatóság hozzájárultak.

Azóta közel egy év múlt el s most aug. 13-án újból kihallgatta a vizsgálóbíró a feljelentőket arra nézve, hogy hajlandók-e a további kiszállási költségeket is viselni, mert az ügyben újabb kiszállítás vált szükségessé? Az esetben, ha nem tudják megtéríteni a költségeket nem tudja folytatni a vizsgálatot, mert nincs hozzá alapja. A feljelentők vállalták, annál is inkább, mivel a cégtől eddig csak 60 ezer lejt kaptak az erdő árából s noha már a tulvágásra megállapodtak oly értelemben, hogy a cég az eladott erdő vételárán kívül még hatvan ezer lejt fog fizetni kártérítésként, nem tudnak semmire menni, mert legutóbb kijelentette a Kárpáti cég egyik megbízottja, hogy cége mindaddig egyetlen banit sem hajlandó fizetni, míg a bűnügyi vizsgálat teljesen be nincs lejezve.

A Kárpáti cég e szerint évekig húzhatja a fizetést, két községi potentát jóvátárból, akik a vevő kedvéért levágatták az erdőt, mielőtt el lett volna adva, majd a szerződést nem tartották be, hanem gondoskodtak a faanyag mielőbbi biztonságba helyezéséről.

A legcifrább a dologban az, hogy két súlyos bűnvádi feljelentés dacára Gvergyóremete község élére a nemzeti parasztpárt prefektusa újból Bálint Sándort íteltette.

Állandó európai titkárság a zsidóság jogai és érdekei védelmére

Genf, augusztus 17.

Megkezdődött a nemzetközi zsidó konferencia. A gyűlés az amerikai zsidóság kezdeményezésére jött létre és elnöke is Deutsch Bernard, a newyorki zsidó kongresszus elnöke. A genfi gyűlés tulajdonképpen csak bevezetője és előkészítője egy nagyszabású zsidó világkongresszusnak és a genfi megbeszélésen éppen azt fogják megtárgyalni, hogy célszerű-e egy ilyen demonstratív nagygyűlés megtartása?

Abraham Cohen, az American Jewish Congress ügyvezető elnöke a következő nyilatkozatot tette a genfi értekezlet céljáról:

— Nem azért akarunk szervezkedni, hogy bárkivel is haragra keljünk. De tisztázni akarjuk, hogyan védekezzünk, ha jogainkat csorbítan akarnák. Közös segítségért is akarunk szervezni az egyes országok testületei között. Nem tudom mire határozza el magát a gyűlés, de lehet, hogy állandó európai titkárságot fogunk felállítani jogaink és érdekeink védelmére.

Forum Mozgó Brassó

Vigyázzat!

PREMIER!

ASSZONYOK! LEÁNYOK! ANYÁK! APÁK!

Szerdától, aug. 17-től

PREMIER!

Leánykereskedők munkában

A világ legérdekesebb, legizgalmasabb, legszenzációsabb filmszenzációja 100%-os német, éneklő, beszélő tiltatráció. Ez a film a legnagyobb élmény. (Nem tévesztendő össze hasonló már megjelent filmekkel, mert ez a film premierként kerül bemutatásra.)

SZEREPOSZTÁS:

Az örömlány

Maria Solweg

A kitaró

Luis Ralph

A kerítőnő

Senta Sönnenland

A lokáltulajdonos

Kurt Geron

A szerető

Oskar Marion

A leánykereskedő

Oskar Homolka

A rendőrkormányzó Ed. Winterstein

A kéjenc Juliu Falkenstein

Monopol: VERTES-FILM Brassó.

FOX-Journal

Rövidesen parlament elé kerül a konverziós-törvény módosításáról szóló javaslat

Románia részt vesz a genfi és varsói agrárkonferencián — Megkezdődtek Bukarestben a román-magyar kliringtárgyalások

Bukarest, augusztus 17.

Az új Vajda-kormány tagjai ma, szerdán délután minisztertanácsra gyűltek össze. A minisztertanácsban Mironescu pénzügyminiszter tartott expozé és kijelentette, hogy a kormány tartja magát ahhoz a programhoz, amelyet a parlament bemutatkozás alkalmával Vajda miniszterelnök a kormányvitaalkotásában megadott.

A minisztertanácsban egyébként a kormány tagjai azokat a törvényjavaslatokat vették tárgyalás alá, amelyeket legelőször a parlament elé akarnak terjeszteni. Ezek között szerepel természetesen a konverziós törvény módosításáról szóló javaslat is.

Ma délelőtt Vajda miniszterelnök és Mironescu pénzügyminiszter az uralkodó előtt voltak kihallgatáson.

Románia részt vesz a genfi és varsói agrárkonferencián

Ismeretes, hogy Genfben és Varsóban szeptember folyamán a közép- és kelet-európai agrárállamok konferenciát tartanak az agrárproblema megoldása céljából. A genfi konferencia, amelyet a Népszövetség rendez, szeptember 5-én, a varsói pedig, amelyet a lengyel kormány hívott össze, szeptember 20-án kezdődik. Ezzel kapcsolatban ma délelőtt a földmi-

velésügyi minisztériumban Voicu Nitescu földművelésügyi miniszter és Gafencu külügyi államtitkár megbeszélést tartottak arra vonatkozólag, hogy Romániát ezen a két nagyfontosságú értekezleten milyen formában képviseltesse a kormány.

Megkezdődtek a román-magyar kliringegyezmény tárgyalásai

A magyar kormány kiküldöttjei, akik a román kormány delegátusaival együtt tárgyalásokat folytatnak a román-magyar kliringegyezmény megkötésére, ma délelőtt megérkeztek Bukarestbe. A magyar delegáció tagjait Matasaru budapesti román kereskedelmi attasé vezette fel Madgearu kereskedelemügyi miniszterhez, akit Winkler István magyar külügyminiszter üdvözölt. A hivatalos fogadtatás után a magyar delegáció tagjai két óra hosszat tárgyaltak Madgearuval, majd Popescu Cezar államtitkár keresték fel.

Tiltakozás a bulgáriai románülözés ellen

Gafencu külügyi államtitkár ma, szerdán délelőtt megjelent a bukaresti bulgár követésén és tiltakozást jelentett be azok ellen az üldözések ellen, amelyeket a Bulgáriában élő román kisebbség szenvednek el.

Szabadlára helyezték a magyar konzulátus ellen tüntető kommunista ifjakat

Kolozsvár, augusztus 17.

Beszámoltunk már arról, hogy a kolozsvári magyar utlevélkirendeltség palotájának ablakait kommunista ifjumunkások levertek és a tüntetés után a rendőrség Almásy Viktor, Grósz József, Grün Imre és Goldberger Géza ifjumunkásokat letartóztatta és átadta az ügyészségnek.

Nagy meglepetést váltott ki Kolozsváron a letartóztatott tüntetők ügyének legújabb fordulata. Pastia vizsgálóbíró ugyanis a négy ifjumunkást szabadlára helyezte. Még nagyobb meglepetés volt aztán az az indoklás, amellyel Pastia vizsgálóbíró az ifjumunkások

szabadlára helyezését elrendelte. A vizsgálóbíró szerint ugyanis az ifjumunkások fogvatartására nincs szükség, mert a kolozsvári magyar utlevélkirendeltség Monostori-utcai palotájának ablakait Sallay és Furst kivégzése miatt, jogos felháborodásban verték be, különben is minden kulturenter, melyen megbotránkoztatott a stálinista bíróság halálos ítélete, amely politikai bűnösöket sújtott.

Kolozsváron most kíváncsian várják az érdekes vizsgálóbírói döntést már csak arra való tekintettel is, hogy a külföldi állam képviselőinek területen kiváltsági jogát a hatóságoknak erősen meg kell védeniük minden rendelkezésükre álló eszközzel.

A békeszerződések revíziójáról tárgyalnak a nemzetközi békekonferencián

Genf, augusztus 17.

A nemzetközi békehivatal, — ilyen is létezik Genfben — közli, hogy legközelebbi, egyébként már huszonkilencedik konferenciáját a világbeke érdekében Bécsben fogja megtartani, szeptember negyedik és kilencedike között. Hír szerint ez alkalommal

első ízben fogja tárgyalni a kongresszus a békeszerződések revíziójának kérdését.

Eddig Georges Scelle francia és Wehberg német professzor jelentették be, hogy előadást akarnak tartani a történelmi jelentőségű problémáról.

Két héttel ezelőtt megmaria az eb, s a Pasteur intézetben borzalmas kinok közt kiszenvedett

Az anya fiát is inficiálta a klinikán, s rajta is kitért a veszettség

Kolozsvár, augusztus 17.

A kolozsvári Pasteur-intézetben rejtetes kinok között kiszenvedett egy régi uriasszony, aki nyolc nappal ezelőtt 15 éves kislányát jelentkezett az intézetben. Elmondotta, hogy két héttel ezelőtt megmaria egy kutya. Attól tart, hogy az állat beteg volt s éppen ezért kéri a felvételét.

Az orvosi vizsgálat eredménye lejutott. Az asszony betegsége már olyan előrehaladott állapotban volt, hogy tanácsos

nak látták nyomban rácsos ágyban elhelyezni. Az oltásokat megkezdették, azonban már nem lehetett segíteni a szerencsétlen asszonyon. Vasárnap délelőtt borzalmas roham vett erőt rajta. Estére rettenetes kinok közt kiszenvedett. A tragédia befejezésekként aztán két nap múltán az árván maradt gyermek is kitért a veszettség. Ugy látszik, hogy az intézetben nem fordítottak elég gondot a fiúra, holott nyilvánvaló lehetett, hogy anyja őt is megfertőzte.

Atádi körülbelül két liter vért vesztett. Életbenmaradásához alig van remény. A bérutó sofförje ellen a rendőrség megindította az eljárást.

Két japán hajó összeütközött. Tokióból jelentik: Turujuma közelében két japán gőzös összeütközött, az egyik tizen-négy emberrel elsülvedt.

Nem hagyták jóvá a munkásság alapszabályait

Kolozsvár, augusztus 17.

A kolozsvári Munkásegylet hivatalos beadvényét néhány Létel ezelőtt a hatóságok lepecsételték. A segélyiroda vezetői a törvénysszékhöz felebezést nyújtottak be a helyiség lezárása miatt s egyúttal betértesztették alapszabályait is, kérve, hogy a törvénysszékhöz hagyja azokat jóvá. A kolozsvári törvénysszékhöz ma foglalkozott a Munkásegylet beadványával és úgy a felebezést, mint az alapszabályok jóváhagyása érdekében beadott kérvényt visszautasította.

Egy nyolclagu rablóbanda rémlette

Temesvár, augusztus 17.

Tegnap a Lomási Erdőipar ruszkabánjai raktárnokának, Krausz Ignácnak a lakásába nyolc fegyveres rabló hatolt be. A raktárnok 20 éves leányát puskatussal leütötték, Krausz felhöltra verték, hogy három bórda is eltört. Súlyosan megverték Krausz feleségét is, akit összekötözték. A rablók zsákmányt szekéren elszállították. A tetteseket a csendőrség még az éjszaka folyamán elfogta az erdőben. A bandát Strean Ioan parasztagazda vezette.

Bőrbetegségek a gyermekeknel

A Cadum kenőcs minden aggály nélkül alkalmazható a csecsemő kényes bőrnél, valahányszor horzsolástól, kiütéstől, ekcémától, felfekvéstől és más, a kisbáknál előforduló idegesítő fájalmaktól szenvednek. Azonnali enyhülés következik be mindjárt a Cadum kenőcs első használatától. A viszketőség azonnal megszűnik és a kenőcs kihatásai annyira megnyugtató és gyógyító természetűek, hogy ezek a kis teremtesek visszanyerik eredeti alvásukat.

Földrengések. Buenos Airesből jelentik: San Juanban hatalmas földrengés volt, amelynek számosan estek áldozatul. Athénből jelentik, hogy Eurýtánia környékén heves földrengés volt, mely azonban károkat nem okozott.

Hamisan kártyázott a „Királyi Kaszinó” három tulajdonosa

Bukarest, augusztus 17.

Stanicul-Moldova fürdőhelyen. Konstanca mellett példátlan kártyacsalást leplezték le. Kiderült, hogy a tengerpart egyik legelőkelőbb kártyaklubjának, a „Királyi Kaszinó”-nak vezetősége hónapok óta hamis kártyázással fosztogatta a vendégeket, akik között igen sok az erdélyi nyaraló is.

Érdekes, hogy a csalást Jean Luca, a „Királyi Kaszinó” egyik tulajdonosa leplezte le, aki feljelentést tett a konstancai rendőrségen azzal, hogy nem bírja tovább nézni a lelkiismeretlen csalást.

A nyári szezon óta több mint nyolc-

Félrevezetik Önt, ha „OLLA” helyett silány utánzatokat ajánlanak. — Utasítsa vissza s ragaszkodjék az eredeti csomagoláshoz „OLLA”-hoz.

Leánykereskedők Brassóban

Brassó, augusztus 17.

Vannak, akik hihetetlenül rázzák fejüket, valahányszor emberhuskereskedelemtől hallanak beszélni. Igen sokan gvermekesének tartják azt, hogy ártatlan lányokat draboltanak otthonról, fantasztikus trükkökkel, behízsgó kufárok, akik kelet sötét fertőjébe hurcolják a lélek- és testvására szánt lányáldozatokat.

Pedig van leánykereskedelem. A borzalmas emberi bünyözés és a legmocskosabb fertő gangstereinek leküzdésére alakult nemzetközi liga adatai azt igazolják, hogy Moszkvától Rio de Janeiroig és Pekingtől Párisig szabadon virágozik az emberi vásár. Sőt Románia sem mentesült ettől a társadalmi borzalomtól, mert köztudomású, hogy Bukarest és Konstanca keresztlül nem egyszer bukkantak rá leánykereskedő hálózatra, amely konstaninápolyi gócponttal ártatlan lányok hatalmas tömegét esábitotta el Romániából, a szülői házból, hogy soha oda vissza ne térhessenek, hanem a Rio de Janeiroi csapdakínzókamrában pusztuljanak el, a lányszelídítő kancsuka rettenetes csapásai alatt.

A leánykereskedelem megdöbbentő erőjét példátlanul érdekes izgalommal eleveníti fel a német filmgyártás remeke, a „Leánykereskedők munkában” című monumentális film, amelyet a brassói Forum mozgó hatalmas áldozatok árán tudott csak megszerezni azért, hogy Brassó város közönségének is bemutatthassa az emberhúsvásár izalmait.

A „Leánykereskedők munkában” című német beszélőfilm az emberhúskereskedelem leküzdésére alakult világliga adatai alapján készült, és az megrázó módon rántja le a leplet a nemzetközi lélek- és testkufárok sötét világáról.

van millió lejt harcosoltak össze cinkelt kártyákkal. A rendőrségi nyomozás során még szenzációsabb dolgok sülték ki. A két letartóztatott klubtulajdonos kijelentette, hogy a főispita maga a feljelentő Luca ur volt. Lucáról a bukaresti rendőrség azt az információt adta, hogy

Románia legveszedelmesebb sipistája, akit különben zsebmetszésért is köröznék. Valószínűleg bosszúból jelentette fel társait.

Mindhárom mákvirágot letartóztatták. Azután több mint hatszáz feljelentés érkezett be a kifosztott vendégektől. De a legszenzációsabb az, hogy a kártyklub még mindig működik.

Kimerült Brassó segítőalapja

Brassó, augusztus 17.

A munkanélküliek segélyezésére alakított városi bizottság a rendelkezésre álló csekély anyagi eszközöknek keretén belül, minden lehetőséget kihasználva, a szenvedéseket enyhítse, a munkanélküliek nagy számából az arra leginkább rászorultakat segélyezze.

Az elmúlt szigorú tél és a felette csekély rendelkezésre álló anyagi eszközök ellenben lehetetlenné tették, hogy a bizottság minden megzordult helyzetben lévő munkanélkülit segélyezhesen.

Ezek a tényezők okozták a segélyezési alap teljes kimerülését.

Ez okból, valamint tekintettel a munkanélküliek állandó növekedésére és a jövő télen előálló szükséghelyzetre, a munkanélküliek segélyezésére alakított városi bizottság a város összes lakóit felhívja, hogy a segélyező művellet a munkanélküliek érdekében az által mozdítsák elő, hogy mindnyájan a segélyezési alaphoz hozzájáruljanak.

Felhívja a mozgósínházakat, kávéházakat és vendéglők látogatóit, hogy ez alkalommal járulékaik fizetését el ne utasítsák, ellenkezőleg, hogy ezen járulékok rendes beszedését követeljék és ellenőrizzék. E vállalatok vezetőit és alkalmazottait felkérjük, hogy minden eszközzel hassanak oda, hogy ez a polgári kötelesség teljesíthessék. Ugyanezen bensőséges felhívást intézi a kereskedelmi és iparvállalatok vezetőihez, a kereskedőkhöz és különböző tulajdonosokhoz, valamint a szabad foglalkozásokhoz, a hivatalnokokhoz, a nyugdíjasokhoz és az iparosokhoz.

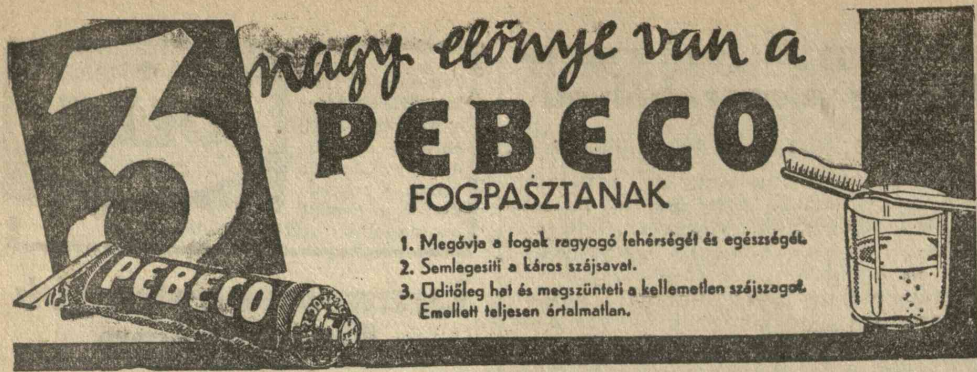
Egyúttal a bizottság a munkások kollégális érzésére hivatkozik, hogy a nyomorba jutott társaikat segélyezzék.

E nyilvánvaló és jóakaratu forrásból eredő felhíváshoz csak azt fűzzük hozzá, hogy a jószívre és kötelességérzetre való apellálás teljesen hatályos és hatástalan. Olyan rendelkezést kell tenni — temesvári mintára —, hogy mindenki, akinek keresete és jövedelme van, megfelelően arányosan járuljon hozzá a munkanélküliek megsegítéséhez. Nem szabad, hogy Brassóban egyetlen éhez, fázó, rongyokban nyomorgó család is legyen.

Csütörtökön kezdik meg a gyergyóalfalusi Ávéd ügyvéd gyilkosainak főtárgyalását

Csikszereda, augusztus 17.

A csikszeredai törvénysszékhöz előtt holnap, csütörtökön kezdik meg a gyergyóalfalusi pokolgépes dráma vádlottjainak főtárgyalását. A pokolgépes merényletet Pál Génes és Ambrus Lajos gyergyóalfalusi gazdák követték el Ávéd János dr. ügyvéd ellen, akit a kezdetleges dinamitbomba szelánkjai azonnal megöltek. Az egész Székelyföldet izgalomban tartó bűnpör főtárgyalása iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg s egészen bizonyos, hogy a csikszeredai törvénysszékhöz főtárgyalása a rejtélyes bűnyű sok, eddig homályban maradt mozzanatát fogja tisztázni.

„Triajul orasului Braşov“

Tetvek, bolhák, poloskák és szinekurák

Lakhatatlan romhalmazban helyezte el a város és a rendőrség a koldusok és csavargók internáló telepét

Brassó, augusztus 17.

A város legforgalmasabb utvonala vas-kerítés mellé erősített hirdetőtáblán tar-ka és kiabáló plakátok:

Repülő-meeting!
Nemzetközi atlétikai verseny!
Tenniszverseny!
Kereskedők országos kongresszusa!
Mozi!

Tudtára adják mindenkinek, hogy az élet zajlik.

A plakátfelület tövében sötét és komor alak. Girhes és rongyos. Háttal áll a kiabáló plakátnak. Az élet zajlásának e hir-

adásai őt cseppet sem érdeklik. Neki a járda a fontos, ahol vidám és változatos tarkasággal iramlak el előtte a nyáresti idegenforgalom. Koldus. Fekete, földkérges tenyere neki-nekilendül az arrajáró csoportnak. Ahogy ott áll konokul, várva az alamizsnára, a plakátfalnál, sötét és rossz érzéseket gerjesztve hirdeti, hogy az élet alján, mint valami keserű üledék ott van a nyomor és a reménytelenség.

Nem messze tőle, az utcasarkon fehér-kesztyűs forgalmi rendőr stoppolja a for-galmat. A másik irányból az előkelő ker-ti étteremből és a kávéházból kiszivárog a muzikaszó.

Kesztyűs kézzel

A forgalmi rendőrt leváltják. Felka-nyarodik a járdára, hogy berukkoljon az őrszobába. A koldus csak későn veszi ész-re. Kinyújtott kezét már nincs ideje visz-szarantani. S a könyörgés mozdulatával előrelendült tenyeré mögé hirtelen rákap-csolódik a rendőr fehérkesztyűs markja.

Az élet kicsi dolgai iránt is fogékony szemet úgy megkapja ez a mindennapos, jelentéktelen esemény, mintha nagysz-e-rűen rendezett filmből látna drámai erejű premiérplánt. A hatás olyan megkapó és lenyűgöző, hogy az ember önkéntelenül

Rendnek muszáj lenni!

— A törvény világosan előírja, — mondja szakszerűen és kissé unottan az ismerős rendőrtiszt —, hogy koldulni nem szabad. Akit kolduláson tetten érünk, azt előállítjuk. S aztán internáljuk 5 napra, 10 napra, esetleg 30 napra. Ezt nevezik triázsnak. A telep ott van a Vár-utca kör-nyékén.

— Szóval alapján véve elzárással büntetik a koldusokat?

— Nem, — csóválja a fejét a rendőrtiszt, — az nem számítható olyan bünte-tésnek, mintha valakit bedugnak a du-tyiba. A triázshoz enni kapnak, van ahol

„Triajul orasului Braşov“

A groteszkül felvillanó kérdésre egy-hamar nem kapunk feleletet sehonnan sem. Egyszerűen azért nem — mert ninc-sen. A kopott és girhes koldus vándorutja azonban folytatódik a paragrafusok kacskaringós útján. És végül betorkollik a triázshoz nevezett telep kapui mögé. Előzzük meg és járjuk végig előtte ezt az utat.

Hiszen ezen az úton is emberek járnak. S ezt az utat a rend nevében taposták ki számukra a törvényhozók.

Nem kell sokáig keresgelnünk, helye-ben vagyunk. Korhadt és düledező fake-ritésen esőtől lemosott, naptól kiszivott betűk hirdetik, hogy itt van a „Triajul orasului Braşov“.

Az ember megdörzsöli a szemét. Itt vol-

Élet a romok körül

Kár, hogy a XX. század technikai fel-készültsége még nem alkotta meg azt a filmfelvevő készüléket, amely a dolgok-nak nemcsak térbeli kiterjedését és hang-ját, de az illatát is hiven megörökíti az utókor számára.

Az udvar piszkos. Rettenetesen piszkos és utálatos.

A fűvön tegnapi és tegnapelőtti mos-lékemlékek. A sarokban kutyaól. Hozzá-kötte egy kecske. Mekegve panaszkolja, hogy ime őt is hozzá méltatlan hajlékban szállásolták el.

Az udvaron fatönkök, forgácsok. Téglák. Zsindelyek.

És illatok, amelyeknek fanyarsága s

na? A kopott és korhadt kerítés mögött? Ahol csak egy rommá duitt ház hirdeti, hogy valaha emberi otthonul is szolgál-hatott?

Kérdezősködünk, hitetlenül. S a vá-lasz meglepő:

— Nem kérem. Nem az a nagy ház a te-lep. A triázshoz itt van. Benn az udvaron. A ház egy kicsit rozoga, de azért még...

A mondat nem fejeződik be. De így világos a tényállás...

A nótórius munkakerülők otthona ez a romhalmaz. Kinek 5 napra, kinek két hét-re, kinek egy egész hónapra...

Ha privátim szeretnék ilyen fedél alatt lakni, a városi mérnöki hivatal úgy la-koltatna ki a romok közül, mint a paran-csolat!

dohossága messziről elárulja, hogy itten az élet már régen mélypontjához érke-zett.

A telep gondozónője kisiet a házból. És újból elmondja, amit hinni is alig akar az ember:

— Igen, kérem. Ez a csavargók, koldu-sok és munkakerülők internáló telepe. Én vagyok a felügyelő. Én is itt lakom fér-jemmel és négy gyermekemmel.

Bevisz a házba. A falakat hatalmas fa-gerendák tartják. A mennyezet félig be-szakadt. A réseken kéken és biztatva kan-dikál be a napsütötte égbolt egy-egy da-rabkája. Az ablakok üvegtábláit régen betörte az idő vasökle.

Az ajtó a konyhába nyílik. A *tűzhelyen nagy táliban krumpli fő. A füst békésen illan el részben a kéményen, részben a mennyezet résein.

TETVEK, BOLHÁK, POLOS-KÁK

A konyhából még egy ajtó nyílik. Ab-ba a helyiségbe, ahol a telepre küldött lakók alvóhelye van. A kezem már a ki-lincsre téved, de a felügyelőnő ijedten rámkialt:

— Oda ne tessék bemenni!

— Miért? Megzavarnék valakit álma-ban?

— Nem. Lakó most nincsen a telepen. De annyi a tetű, a bolha és a poloska, hogy még a küszöbre sem jó állani. Már

Nyolc darab szinekura

A romok és tetvek gondnoknője csak annyit tud, hogy szó volt a triázshoz-telep átköltöztetéséről. A városnak a Vár-utca 2 sz. alatt is van még egy telke, amely megfelelne a telep céljaira. De a város még nem intézkedett. S nekik továbbra is maradniuk kell a helyükön. Hogy med-dig? Ki tudja azt, hogy meddig tart ná-lunk, amíg valami szükséges és halasztha-tatlanul sürgős feladatot elvégeznek a ké-nyelmes városatyák?

A telepnek ezidőszereint nincsen lakója. Körülbelül egy hónap óta üresen áll. A hálókamra férgei éhenpusztulhatnak, ha sokáig várniuk kell friss emberszállít-mányra.

S ezzel az állatvédelmi méla akkorddal be is fejezhetnők a koldusok és munka-nélküliek otthonában tett látogatásról szó-ló feljegyzéseinket.

De tegyük még hozzá a leirtakhoz annyit, hogy a munkakerülők és csavargó koldusok telepéről szóló tudósításnak van egy végállomása.

Ez a végállomás az a nyolc szinekura,

amely a szörnyű romhalmaz és tetűkoló-nia körül burjánzott fel. A triázshoz-nyolc kinevezett tisztviselője van. Közü-lük ötnak a városházán, háromnak más-utt van befolyásos rokonsága és ismeret-sége.

Miért kap ez a nyolc ember fizetést? Valószínűleg csak azért, hogy felvehes-sék, mert dolguk igazán semmi sincsen a telep körül hónapokon keresztül. Mi nem tudjuk, kinek és hol kell el-kezdenie a tisztogatást az ilyen telepek körül. De el kell kezdeni, mert van köz-egészségügyi törvény, amely előírja a kö-zintézmények kötelező tisztaságát és van törvény, amely a szinekurákat szün-teti meg.

A közéletben sem férgek, sem szine-kurákra nincs szükség.

És nem az újságíró mondja, hanem a törvény. Az újságíró legfeljebb csak mély-tisztelettel hívja fel az illetékes hatóságok figyelmét arra, hogy erről a két alapvető követelményről még a triázshoz kap-cso-latban sem szabad elfelejtkezniük.

d. k.

Kifütyülték Bécsben a Mussolini-filmet

Viharos botrány a Pallas-moziban

Bécs, augusztus 17.

Viharos botrány játszódott le kedden a bécsi Pallas-moziban, ahol nagy közön-ség előtt mutatták be a Mussoliniről ké-szített filmet. Már a filmbemutató előtt olyan hírek terjedtek el, hogy baloldali körök nagy tüntetésre készülnek, a ható-

ságok azonban mégis engedélyezték a film vetítését. A botrány tehát nem érte váratlanul a közönséget. A tüntetők han-gos pfujozással és füttel fogadták a film több jelenetét, amelyen a Duce sze-repelt. A mozi igazgatósága azonban nem sokat törődött a tüntetéssel, hanem végig-lejátszotta a Mussolini-filmet.

Fényképpel bizonyítható viselke-dése miatt tanítónője elhelyezését kéri egy székel falu népe

Csikszereda, augusztus 17.

A napokban Csikrákos község szülői küldöttségileg kérték dr. Tetu prefektus-tól, hogy Jacobini Gh. nevű tanítónőjüket a hivatalával ellenkező magaviselet miatt helyeztesse el.

Először — panaszták a szülők — nem akartunk hitelt adni a mende-mondák-nak. De azután hinnünk kellett a saját két szemünknek, mert Jacobiné — aki különben feltűnően szép nő — nem ügvelt a látszatra sem és szinte az egész falu sze-meláttára mulatozta át az éjszakákat ba-rátaival.

Micsoda magaviseletre oktathatja gyer-mekeinket az, akinek magának ilyen kü-lönös a magaviselete?

A prefektus igen elcsodálkozott a dol-gon és csodálkozása csak nőtt, amikor a küldöttség egy

pikáns beállítású fényképet mellékel-t a panaszhoz, amelyet maga Jacobiné hozott forgalomba barátai között.

A prefektus azzal az ígérettel bocsátot-ta el a falusi küldöttséget, hogy a tanító-nő ellen szankciókat alkalmaz, illetve rö-videsen el fogja helyeztetni.

Nagy árleszállítás

SELYEMÁRUBAN

1 m. elsőrangú I-a I-a minőségű hibatlan Crep de Chine . . . Lei 100

1 m. Crep de Chine I-a . . . Lei 85

Használja ki az alkalmat! Vásároljon most!

VESTIS SZÖVET- ÉS SELYEMÁRUHÁZ

BRASSÓ, LENSOR 22.

EGY FELTEKENY FERJ GYÖTRELMEI

A házasságtöréssel gyanúsított asszony spiritiszta szenvedéllyel védekezik - A legfelsőbb bíróság elutasította a férj válókeresetét

Páratlanul érdekes válóper bonyodalmai

Bukarest, augusztus 17.

Páratlanul érdekes válóper bonyodalom végül a legfelsőbb bíróság előtt. A válóper szereplői a főváros elite körébe tartoznak, ahol már hónapok óta sokféleképpen kommentálták a „kényes válópert”, amelynek végére most a Semmitőszék tett pontot.

A válópert annakidején a férj tette felesége ellen folyamatba s felpanaszolta, hogy az asszony, ki tíz évig gondos és szerető hitvese volt, titkosan módon megcsalja. Öngyűlölettel megismerkedett egy kereskedővel és ettől az időtől kezdve „különösen kezdett vele szemben viselkedni”. Minden szabad idejét a kereskedővel töltötte, sőt gyakran még este is elment hazulról és csak hajnal felé jött haza. A férj természetesen kifogásolta ezt a viselkedést, de az asszony mindig bebizonyította, hogy „nem egyedül sétált” az utcán és barátjával mindig igazolta is, hogy ezek kísérték haza.

A szegény férj reggelente körülutazta a ház körül és megadással hallgatta meg öngyűlöletét. Végül is megunt az asszony periodikus kimagyarázatát és válóperes hurokat kezdett pengetni, mire az asszony otthagya. A férjnek azonban szörnyű kíváncsi természet volt, titokban nyomozni kezdett felesége magánélete után. Megállapította, hogy a kereskedő hűen kitart az asszony mellett és naponta meglátogatja. „Ilyenkor” gondosan bezárják a lakást, a szobákat besötétítik és senkinek sem szabad a lábát a lakásba betenni.

A TITOKZATOS KOPOGTATÁS

A férj most már kézzel foghatóan akart felesége hűtlenségéről meggyőződni és egy alkalommal, a sötétben lesbe állt az asszony háza előtt. Tíz óra lehetett, amikor a sötétben felismerhetetlen alak lopózott az ablakhoz és háromszor kopogtatott. Felesége az ismeretlen látogatót beengedte, majd pedig rövid idő múlva együtt távoztak. Ugyanez az eset megismétlődött többször is azzal a variációval, hogy a látogató mindig más volt.

A férj keresetében hivatkozott arra is, hogy ezeket a titokzatos kopogtatásokat a ház többi lakói is hallották. Mindezek alapján kérte a bíróságot, hogy a házasságot az asszony hibájából bontsa fel, anélkül is inkább, mert az asszony erejét meghaladón költsézik, tehát nyilvánvaló, hogy a kereskedő tartja ki; sőt valószínű, hogy a titokzatos éjjeli látogatók is részesítik némi anyagi támogatásban.

SZELLEMLÉPÉS, VAGY HÁZASSÁGTÖRÉS?

Nagyon érdekes az asszony védekezése, amelyet a férj vádjaira felhoz:

— Nem igaz, hogy férjemet megcsalnam, vagy titokzatos életmódot folytattam. Férjemet ma is szeretem és a közünk levő ellentétnek az a fő oka, hogy férjem nem hisz a szellemek világában. Szó sincs arról, hogy a kereskedő az én barátom, bár azt elismerem, hogy gyakran fordul meg a lakásomban és azt sem tagadom, hogy ennek a bérét ő fizeti. Nem akarok valótlan állítani és beismernem, hogy amikor a kereskedő nálam van, besötétítjük a szobát, amelyben hosszú ideig tartózkodunk. Ilyenkor azonban sohasem vagyunk egyedül.

— A kopogtatások sem olyan rejtélyes dolgok, ahogy férjem beállítja. Édesanyám betegeskedik és olyankor apám mindig értem küld valakit, aki kopog az ablakon és én ennek a „titokzatos embernek” a kísértetében elmegyek anyámat ápolni.

— Az egész ügynek az a magyarázata, hogy a kereskedő szenvedélyes spiritiszta. Sokat beszélt nekem a földöntúli dolgokról, a szellemvilágról és többször mondtam, hogy bennem nagyszerű médiumot fedeztet fel.

— A besötétített szobák, az esti órákba elnyúló látogatások mind a spiritizmus céljait szolgálják. Ilyenkor tartjuk szeánszainkat. Ezeknek az összejöveteleknek tehát nem is lehetett más a célja, mint a szellemidézés. Eleinte a szeánszokat a kereskedő lakásán, vagy más elbarátságolt otthonában tartottuk, később azonban, nehogy kimerültségem, a szellemek megjelenését befolyásolja, az ülések székhelyét az én lakásomba tettük át. Valóságos kis szellemidéző társaság alakult ki körülöttünk.

A SZEÁNSZ TITKAI

A házasságtöréssel vádolt asszony még elmondotta, hogy a férje nem hisz a szellemek világában és emiatt nem értették meg egymást. A férje, anélkül, hogy erre

mindketten teljes meggyőződésben hisznek. A társaság többi tagjai az asszony mellett vallottak. Elmondották a különböző szeánszok lefolyását és csodálatos dolgokat meséltek az asszonyról, kinek emberfeletti képességei vannak.

FINÁLÉ: HEPPY-END NÉLKÜL

A bizonyítási eljárás után a legfelsőbb bíróság állást foglalt az ügyben és a férj válókeresetét elutasította. Az ítélet indoklása szerint az asszony hűtlenségét a férj nem tudta bizonyítani, az pedig, hogy az asszony spiritiszta, nem lehet válóok.

★

A bírósági ítélet meghozta ugyan a kényes válóper végülét, de a happy-end elmaradt. A férj ugyanis nagyon zokon vehette az ítéletet, mert másnap nyomtalanul eltűnt Bukarestből. A férj barátai most titokzatosan mosolyognak s az asszony pedig azon tőri a fejét, hogy érdemes volt-e hónapokig harcolni a férfiért, aki utálja ugyan a szeánszot, de mindenáron válni akar.

Hogyan csinálná Groza Péter?

Elcsapná a diplomáciai alkalmazottak kilencven százalékát és nem adta volna a dohányt a Marmorosch banknak

Brassó, augusztus 17.

A Bukaresti Lapok egyik szerkesztője megkérdezte dr. Groza Pétert, az Averescu-kormány volt miniszterét, aki Déván él, szálloda, villanytelep, műmalom, nyomda, könyvkereskedés és még egy csomó vállalat gazdája, s az erdélyi kereskedők mozgalmának az élén áll, minek tulajdonítja Románia nagy bajait, nyomorúságát, kaotikus állapotát? A volt erdélyi miniszter lényegében ezeket mondta:

— Románia tele ügyvédekkel, akik sohasem voltak tárgyaláson, tele orvosokkal, akiknek nincsenek pacienseik, tele papokkal, akiknek nincsen oltárak. Mindenki politikából él és akar megélni, ez a főfoglalkozás.

Ha ő intézné az ország dolgát, elsősorban leépítené a diplomáciai kar kilencven százalékát. Hatalmas diplomáciai testületünk van és mégis rosszul állunk. Megszüntetné az ország hivatalnok-állam jellegét, mind a személyi, mind a dologi kiadásokat csökkentené. Tisztességes kezelést követelne, kizárólag a közérdeket tekintve. Nem adta volna oda a dohány kezelését egy bukott banknak, csak azért, hogy ezt szanalják. Az ország így tesz a telefonnal, a szesszel, mindennel és mindenre ráfizet. Az utakat is külföldi vállalatok csináltatják, holott itthon minden van hozzá. Állandóbb kormányzásra van szükség. Ő maga egysebbe akarja tömöríteni Románia valamennyi kereskedőjét.

Elrabolták a varsói amerikai konzul gyermekét

Varsó, augusztus 17.

Varsóban tegnap megismétlődött a Lindbergh-bébi elrablása. Az amerikai konzul négyéves kislányát, Patrice Mac Milent a sétáraton ellopták a nőrsze mellől. A gyermek, egy imént felvett asszonnyal sietett, aki ugy látszik nem tartotta eléggé szem előtt az ugrázó kislányt és így történhetett, hogy egy pillanatban embertelen kezek elrabolták. A kétségbeesett nőrsze azonnal a rendőrségre rohant, ahol jelentést tett az eset-

ről. A szülők, akik gyermekük eltűnésének hírére rosszul lettek, minden követ megmozdítanak, hogy kislányuknak élve nyomára akadjanak. Egyelőre letartóztatták azt a kisasszonyt, akit a konzulék két hónappal ezelőtt elbocsátottak a szolgálatból s akitől több ízben hallottak fenyegető kijelentéseket, amiatt, hogy kiadták neki az utat. Ugyancsak letartóztatták ennek válegényét is, azonban mindketten alhatatosan tagadják, hogy bármi részük lett volna a gyermekrablásban.

Egész sor házat és üzletet hamvasztott el a tűzvész Bacauban

Oltás közben egy ember megfulladt, számosan megsebesültek

Bukarest, augusztus 17.

Rettenetes tűzvész pusztította el tegnap Bacău város több középületét. A tűz közvetlenül a város közepén a Károly királyi uccán keletkezett Vasiliu kapitány házában, majd örült gyorsasággal terjedt tovább a közeli épületekre, úgyhogy rövid idő alatt már a Grigorescu generális uccán is lángban állott több ház.

A lángok veszályllyal fenyegették a posta épületét is és a szél égő csóvákat hordozott végig a városon. Az azonnal helyszínre érkezett tűzoltók megfeszített munkával láttak neki az oltásnak, amelyben az egész ucca népe segédkezett. Azonban minden hiábavalónak bizonyult, mert a tűz pillanatok alatt elpusztította Goldenberg S. szabóságát, Schwartz Ja-

kab üzletét, Tăbăcaru ügyvéd irodahelyiségét, Steinitz kávéház lakását, Marian Juon fűszerüzletét, Zamfir Tufan és Zvornisteanu üzlethelyiségeit, a Popa-féle hírlapirodát, a nemzetiparasztpárt klubhelyiségét, a leányiskola hatalmas épületét, a „Bacău” című lap szerkesztőségét és még számos helyiséget.

Az eddig felbecsült kár közel tíz millió lejt tesz ki.

Az oltási munkálatok közben több kisebb és két súlyos sebesülés történt. Egy katonai, aki rokonának lángokban álló lakásáról akart több értékes dolgot kimenteni, megfulladt a rettenetes füstben, egy tűzoltót, aki a villanyvezetéket akarta lecsatlakoztatni, megütötte, úgyhogy leest a létráról és igen súlyos sérüléseket szenvedett.

Kitört a harc Kisküküllőmegye székhelyének áthelyezése miatt

Senki sem vállalja az átköltözködési költségeket

Dicsőszentmárton, augusztus 17.

Megirtuk, hogy Kisküküllőmegye székhelyének áthelyezését a fővárosi hivatal Balászfalvára való észrevétlen átköltöztetésével megkezdték. A befejezett tények elé állítás megsemmisítette nagy feltűnést keltett.

Ismeretes ugyanis, hogy a legutóbbi közigazgatási törvény szerint Kisküküllőmegye székhelye Balászfalva. A törvény-

nek ezzel a szakaszával akarta a Maniu kormány honorálni Balászfalvát a romániaság és a nemzeti parasztpárt érdekében kifejtett multbeli tevékenységét. Ennek az érdekében csatlakoztak Alsófehérmegyétől Kisküküllőhöz az egész Balászfalvi járást. Amikor már a parlamentben nem lehetett megakadályozni Dicsőszentmárton ledegredálását s amikor papirosan Balászfalva lett a megyeszékhely,

megkezdte a tényleges székhelyátnevezést megakadályozó küldöttségjárás. A megye háromnegyed része — nemzeti különbség nélkül — Dicsőszentmárton mellett foglalt állást.

Ezt a várost annakidején valósággal székhellyé fejlesztették az azelőtti Érszébetváros helyett. Földrajzilag a megye közepén fekszik, ott, ahol a Maros vidékét a Nagyküküllővel összekötő országút keresztezi a Szováta—Balászfalva közti utvonallal. Ez a város tehát a megye minden részéből legkönyebben megközelíthető, tipikus központi fekvésű hely, valósággal megyeszékhellyé predesztinálva.

A politika azonban nem nézi a lakosság érdekeit, a politika halálra ítéli a nagy Dicsőszentmárton, hogy jutalmazhassa Balászfalvát, a görög katolikus érsekség parasztpárti székhelyét.

Két évvel ezelőtt aztán a politikusok is belátták Balászfalva megyeszékhellyé való előléptetésének abszurditását s az érsekség sem exponálta többé magát, mert egy dicső görög katolikus küldöttség — tekintélyes román vezetők — odanyilatkozott, hogy ha tényleg áttesszik a székhelyt a megye szélére, áttérnek az orthodox hitre. A vallási térre is átesapott harc ezzel egyelőre lecsendesedett, mindaddig, amíg újból a nemzeti parasztpárt nem került uralomra.

Az új prefektus, Ordace, a megye egyik képviselője, Coltor kanonok alminiszter, Macavei kanonok, a megye szenátora, mind balászfalviak. S bár mindnyájan kijelentették, hogy az átköltözésre nem állanak milliók rendelkezésükre s hogy ez a kérdés most nem aktuális, az átköltözést észrevétlenül mégis megkezdték. Észrevétlenül, mert a megye ügyeit intéző állandó választmány tagjai is csak az újságokból értesültek az egészségügyi hivatal átköltöztetéséről.

Az állandó választmány most foglalkozott a tudta nélküli áthurcolkodásról s erőlyesen állást foglalt a „rölkön nélküli” rendszer bevezetése ellen. Az ülésen felolvasták azt a miniszteri leiratot, mely megengedi a fővárosi hivatal átköltöztetését s egyben bejelentette a prefektus, hogy az átköltözés meg is történt. A választmány kikelt az intézkedés ellen, amely egyébként a vármegyei törvényhatósági bizottság hatáskörébe tartozik s Moldován gör. katolikus esperes javaslatára határozatilag kimondta, hogy az átköltözéshez nem járul hozzá, ennek költségeit nem fedezi, s elrendeli az előzetes hozzájárulása nélkül áthelyezett hivatal azonnali visszaköltöztetését. — Egyben az ügyet végleges határozathozatalra áttesszi a közgyűléshez.

Az egész vármegyében megnyugvást keltett az állandó választmány gerinces fellépése, csak az a kérdés, tud-e érvényt szerezni határozatának, a belügyminiszteri engedélyezéssel szemben, mert ha így egyenként az összes megyei hivatalokat átvisszik Balászfalvára, Dicsőfalva, s az átköltöző tisztviselők a legnagyobb nyomor elé néznek, mert Balászfalva nem képes befogadni a megyei hivatalokat s üres lakások hiányában megkezdődik a legszemérmertlenebb lakásuzsora, ami tönkretesz az egész tisztviselői kar egzisztenciáját.

Elkobozzák a spanyol monarchisták birtokait

Madrid, augusztus 17.

A földmívelésügyi miniszterium a napokban törvényjavaslatot terjeszt a corte, azaz a spanyol országgyűlés elé, amely a monarchista puccsban résztvevő nagybirtokosok földjeit minden kártalanítás nélkül elkobozza.

Gyülekeznek az orosz csapatok a román határon

Riga, augusztus 17.

A szovjet hadseregnek a román határon tartandó hadgyakorlatával kapcsolatban újabb jelentés arról szól, hogy máris két repülőosztag a határra érkezett: huszonnégy gázszóró repülőgép és húszonnégy harci repülőgép. További vonatok ui csapattesteket hoznak.

— Egy hatalmas butorgyár égése. Londonból jelentik: Borzalmas tűzvész pusztította el a Wembley kiállítás volt palotáját, amelyben jelenleg butorgyár van. Nem tudni, hogy mitől keletkezett a tűz, amely megfékezhetetlen erővel mind tovább és tovább terjedt, úgy, hogy a megfeszített oltási munkálatok dacára is még mindig ég. A tűz kitörésekor a gyárban tartózkodó tisztviselők és munkások, akiknek legtöbbje nő, alig tudtak ép bőrrel megmenekülni.

Hítek

Papirkosár

Öszinteség

Az új kormány legőszintébb tagja kétségtelenül Popovici Mihály igazságügyminiszter. Amikor pénteken délután a szokásos ünnepélyes hajlongások és dumák közepette átvette hivatalát, kötelességének tartotta az elhangzott szónoklatokra válaszolni. Egyszerűen mondotta a következőket:

— Bár eddig a politikai életben való tevékenységem főképpen gazdasági és pénzügyi terre szorítkozott, nem idegen tőlem az igazságügyi élet sem...

Megható ennek a mondatnak öszintesége, himporos bája. Amikor ő excellenciájára leszáll, hogy igazságügyminiszter léte az igazság sem egészen ismeretlen és idegen előtte... Mintha köszönőviszonyban lennének egymással...

Nana!
Még megérjük, hogy enyhe, de csüppet sem életveszélyes flört fejlődik ki közöttük!

Öreg ember — nem adóalany!

Ha már egyszerű és keresetlen szavakkal tartunk, akkor azt se felejtjük el, amit Mirto közlekedésügyi miniszter mondott a beiktatáskor, kapásból, többek között:

— Módosítjuk az uttörvényt, — változtatjuk a miniszter, — megszüntetjük a természetbeni közmunkákat és a 60 évesnél öregebb állampolgárokat felmentjük az utadó fizetése alól.

Tiszta megható ez a figyelem. Eddig úgy tudtuk, hogy öreg ember nem vénember, most majd eljön az ideje annak is, hogy öreg ember nem lesz adóalany. Így állítja ezt a miniszter ur, hivatkozva az ország nemes tradícióira.

Holott azt kellett volna mondania, hogy:

— Módosítjuk az uttörvényt és felmentünk minden szegény embert az utadó fizetése alól.

A tradíciók légvőrárával ezzel a mondatlaltól történt volna meg az annyira kíváncsi alapkövetel.

Tányérozás

A konjunktúra virágzó éveiben voltam utoljára bárnak nevezett kulturpalotában. Ahol jól állt és jól dresszírozott nők mutatják hagyományosan az élet kifinomultabb életformáit, vonalban és tömegben. A jazz még akkor járta gyermekcipőit, a szakszofon akkoriban vonult be a zenetörténelembe, Voronoffért sóhajtozó örökifjak podagrák bokájába és a bakfisleányok szűzies álmába.

Hát, nagy élmény volt! Onnan a sarokba kegyesen beállított macskaasztal mellől is, ahonnan mint a betű ifjú titánjai kódós szemmel néztük, hogy milyen szép a zajló élet másnak.

A művésznők elvégezték produkcióikat, azután tányéroztak. Szabóttá tettek, kecsesen összehajtozva persze egy porcellántányérba és sorra vizitáltak az asztaloknál. Nem lehetett akkoriban megállapítani, hogy ki mit helyez hódolatra és elismerésre külön jelöl a tányérba, mert a művésznő foglalkozmélto kézműveltséggel bámulatos ügyességgel parázsolta a szabóttá alá az obulusokat.

Csekélységem egy papír 20 lejest zizegett a szabóttá. Ó, csak a forma kedvéért. Hiszen tudjuk, s azóta sem felejtettük el, hogy a művészetet, mint olyant hitvány pénzzel úgy sem lehet ellenszolgáltatni.

A nő kezében a tányérral és a szabóttával megnézte a 20 lejest, megnézett engem is. Megnézett magának, olyanformán, mintha megöltem volna a mamáját. Néman és méltatlankodva sanzsirozta szabóttá alá a jobb sorsra úgysem érdemes hazai valutát és olyan fennen libbenett a szomszédos asztalhoz, mint valami megsértett istennő.

Pedig akkoriban két csomag regáléigért és gyufát adtak azért a 20 lejért és még vissza is kaptunk belőle.

A napokban ismét látogatást tettem a bárnak nevezett kulturpalotában. Mellőzük a lírai részleteket. Szögezzük le, hogy a rezi arra az estére minimum 4000 lejében állott a tulajnak s azt se hanyagoljuk, hogy erre a 4000 lejre maximum 500 lej állott csehben az asztalon.

A parketten Sisters Nemtudjasenki-hogyhijákék bokáztak.

A szám végen tányéroztak. Tányér és szabóttá nélkül. Tenyereztek. Valami

fényképformájú papendekliket tartottak kezükben és kinyújtott tenyérrel figyelemztettek, hogy áldozni illik a művészet oltárán.

4 azaz négy drb. egylejest helyeztem a parányi tenyérre. Az öt ujj hirtelen rácsukodott a 4 drb. egylejesre és már a szomszéd asztal felé irányult. De a Sisters aláfestett szeme kedvesen és halálsan villant egy pillanatra felém s a szialakura pingált szájacská egészen érthetően és kedvesen rebegte:

— Merszi!...

Sic transit gloria mundi!
A krízis, amely a művésznők kezéből kiutította a tányért, hogy a fehérhollóként jelentkező pénzés palik ne lássák a szabóttára csörrentett garasokat, rehabilitálta végre az aprópénzt is. A jóbasalt nadrág és a kifogástalan nyakkendő cifra, de rettenetes nyomorúság is.

Vagy talán fordítva: kellő értékére szálaltotta le a konjunktúra éveiben magassági világrekordot tartó árakat és igényeket?

—fz—

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint továbbra is meleg idő várható, nyugaton élénkebb légáramlással és helyenként zivatarokkal.

— Vétőmagot kér Szilágymegye. Zilahról jelentik: Vasárnap a szilágymegyei gazdasági kamara dr. Pop György elnökelete alatt ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a prefektus utján inerveniálnak a belügyminiszteriumban és a földmívelésügyi miniszteriumban, vétőmag kiutalása iránt.

— Svájci bankárok Bukarestben. Bukarestből jelentik: A kölcsönt folyósító svájci bankcsoport megbízottjai a jövő héten Bukarestbe érkeznek.

— Romain Rolland nem tud szóhoz jutni. Gentből jelentik: A Jean-Cristophe világhírű szerzője, mint ismeretes, Gentben lakik, szerény házaskában. Legutóbb nyilvánosságra került egy beszélgetése Felice Konstantin fiatal orosz íróval. Romain Rolland főleg arról panaszkodott, hogy a nagy francia polgári lapok baloldali állásfoglalása miatt nem közlik cikkeit és a szó szoros értelmében gátolva van abban, hogy írásai az olvasók elé jussanak.

— NAGY TÚZ TOULOUSE-BAN. Párisból jelentik: Az elmúlt éjszaka borzalmas tüzkatasztrófa pusztított Toulouse-ban. Tűz keletkezett egy élelmészeti vállalat raktárhelyiségében, ahonnan a tűz áterjedt a szomszédos épületekre is, elhamvadás veszélyével fenyegetve az egész városrészt. A tüzoltóság csak nyolc órai megfeszített munkával tudta a tüzet lokalizálni. A kár, amelyet a hatalmas tüz okozott, több millió frankra becsülhető. Emberélet azonban nem esett áldozatul.

— A fényképészeket felmentették a luxus és forgalmi adó fizetése alól. A fényképész iparosoknak régi és eddig orvoslatlan sérelme volt az, hogy követelték tőlük a fényvűzési és a forgalmi adó megfizetését. A fényképészek felkérésére Szabó Béni kamarai képviselő a pénzügyminiszteriumban Paleologu vezértitkárral és Bogdanescu vezérigazgatóval folytatott tárgyalást, melynek eredményeképpen a miniszterium 241.874—1932 sz. rendeletével a fényképészeket felmentette a két adó fizetése alól. Azt azonban nem sikerült keresztülvinnie, hogy az eddig már befizetett fényvűzési és forgalmi adókat a fényképészek más adóinak javára számolják el. Szabó Béni azonban erre vonatkozólag még folytatja a tárgyalásokat a pénzügyminiszteriumban s reméli, hogy ezt a kérdést is eredményesen intézi el a fényképész iparosok javára.

— Négyszáz éves templom ünnepe. Szilágysomlyóról jelentik: A szilágysomlyói római katolikus Báthori-templomnak Nagyboldogasszony napján ünnepelték négyszáz éves fennállását. Az ünnepségen részt vett Fiedler István Nagyváradszathmári megyéspüspök is.

— LINDBERGHÉKNEK FIUK SZULETTEK. Newyorkból jelentik, hogy Lindbergh ezredes felesége kedden hajnalban ugyanabban a lakásban, ahonnan az első fiúcskájukat elrabolták, szerencsésen megszülte második gyermekét, aki szintén fiú.

— Zubkov, a parkettáros. Varsóból jelentik: Zubkov Sándor, Vilmos ex-császár nővérének férje, akinek olyan kalandos és romantikus élete volt, most Varsó egyik éjjeli mulatójába előtáncosnak szerződött.

— KOMMUNISTÁK A VIZSGALATI FOGSÁGBAN. Szatmárról jelentik: A választások alkalmával letartóztatott tizennyolc kommunista a fogházban vasárnap délelőtt a silány élelmzés, a rossz levegő és egyéb sérelmek miatt zajos tüntetést rendezett: egyszerre vették a cellák ajtóit, dörömböltek, az internacionálét énekeltek. A fogházigazgató, aki előtt több panaszkodást és kivánságukat is előterjesztették, valamennyit sötét zárával büntetett és megvonta tőlük a vizsgálati foglyoknak járó kedvezményt.

— A biciklibajnokot elütötte egy autó. Bukarestből jelentik: Vasárnap éjszaka a bancaai országúton egy autó elütötte Muntean, Románia motorbiciklibajnokát, amint egy barátjával motorkerékpárján az uton haladt. Az autó tovább robbogott. Muntean és barátját súlyos állapotban kórházba szállították.

— Dinyetolvajokat fogtak. Horthy kormányzó sógoránéjének kertjében. Dicsősézmártóni tudósítónk jelenti: Horthy Jenőné ádámosi földbirtokosnő. Horthy Miklós magyarországi kormányzó sógoránéje tegnap este gvanus alakokat látott ólalkodni a háza körül. Rájuk szólt, mire a kertjében bujkáló két férfi futásnak eredt. A cselédség kiáltozásaira figyelmessé lett szomszédok azonban a menekülőket. Kiss József és Török József munkanélküli kovácssegédek elfogták és átadták a csendőrségnek. Dinyét akartak lopni, de menekülés közben a lopott gyümölcsöt elhajították. A dinyetolvajok lakásán tartott házkutatásnál sok fűszerárut is találtak, amit a két munkanélküli Harwig Mór ádámosi kereskedő üzletéből lopott néhány héttel ezelőtt. A két tolvajt bekísérték az erzsébetvárosi ügyvédségre.

— Folyóba dobta gyermekét. Marosvásárhelyről jelentik: Kondert Katalin alsóidecsi jómódu gazdálkodó 20 éves leánya néhány nappal ezelőtt törvénytelen gyermeknek adott életet a marosvásárhelyi kórházban. Felépülése után elhagyta a kórházat, kocsin a Maros partjára hajtattott és gyermekét a hullámokba dobta. A gyermekgyilkos anát letartóztatták.

— Alvás közben fejével agyonverék. Kolozsvárról jelentik: Papfalvaközség határában hétfőn reggel a mezei őr vértöcsében heverő ismeretlen parasztleány holttestére bukkant. A holttest fején borzalmas roncsolások és zúzódások voltak. A csendőri vizsgálat megállapította, hogy a jelek szerint gyilkosság történthetett. Az áldozat Dragan Joan 19 éves papfalvi parasztleány, akit apja vasárnap éjszaka a mezőre küldött a termés összetakarítására. A leány csakhamar elszunnyadt a szabadban s a gyilkos csapások valószínűleg álmában érték. A gyilkost, akinek személfelgyelgőre nem is sejtik, fejével tört be az alvó leány fejét. A nyomozás folvik.

— Egy volt rendőr betört az árvaszéki jegyző lakásába. Csíkszeredából jelentik: Nicu Constantin csíkszeredai jegyző jelentette a rendőrségnek, hogy mialatt feleségével együtt, aki szintén törvénytéki tisztviselő, hivatalban voltak, ismeretlen tettesek kifosztották lakásukat, ellopván még a takaréktüzhelyt is. A jelentés nyomán munkához látott a rendőrség s alig néhány órai nyomozás után sikerült kézrekeríteni a vakmerő betörőt Veress Károly volt rendőr személfelgőre. A házkutatás során a lopott holmik tulnvmó részét meg is találták. A volt rendőr betörését nyomorával próbálja menteni. Letartóztatták.

A NAGY BANAT

Egy utazó ügynök éppen üzleti körútján volt és egy vidéki városka szállodájában édes álmát aludta. Éjszaka tízenkét órakor bezörgött hozzá a táviratkihordó egy távirattal, amelyben ez áll:

— Feleséged meghalt, temetés holnap. Az utazó, miután elolvasta a táviratot, fának fordul, magára huzza a paplant és felsóhajt:

— Oh, hogy fogok én holnap busulni!

— Tizenötévi fogházra ítélték a mezőkovácsi gyermekgyilkost. Szegedről jelentik: A szegedi törvénytéki kedden hozott ítéletet Zsotér József 19 éves mezőkovácsi legény büntjében. A fiatal legény körülbéli két évvel ezelőtt szerelmi viszonyt folytatott Szakál Erzsébet nevű leánnyal, akinek ebből a viszonyból gyermeke született. Ekkor azonban Zsotér már hallani sem akart a leánnyal, aki pert indított ellene és a bíróság arra kötelezte a legényt, hogy törvénytelen gyermekéért havi 15 pengő tartásdíjat fizessen. Zsotér nem akarta fizetni az összeget s elhatározta, hogy a husz hónapos gyermeket elteszi láb alól. Előbb mást akart felbujtani arra, hogy a gyermeket megölje, de amikor a gyilkosságra senki sem vállalkozott, maga végzett a törvénytelen fiával. A szegedi törvénytéki az elvetemült legényt 15 évi fegyházra ítélte.

— Új üstökös közeledik a föld felé. Berlinből jelentik: A potsdami csillagvizsgáló jelentése szerint augusztus nyolcadikán az amerikai obszervatórium új üstökös fedezett fel. Az üstökös rohamosan közeledik a Föld felé, úgy, hogy már kisebb teleszkópokkal is látható.

— Halálrauzenta az elszabadult gép. Moreniből jelentik: Halálos szerencsétlenség történt az éjszaka Moreniben. A Sospiro részvénytársaság 18-as szondájában. Három munkás a petroléumkivonatot tartalmazó kanál mellett dolgozott. Egy pillanatban hirtelen kioldódott a kanalat

tartó drótkötél, amelynek következtében a gépek veszett gyorsasággal kezdtek dolgozni és összetörték mindent, ami a közelükben volt. A szerencsétlenség pillanatában Milkov Sándor munkás olyan közel állt a megbombolt géphez, hogy az elkapta és teljesen összezsuzta. Ugyancsak súlyosan megsbesült a másik két munkás is.

— Felvétel a nagyváradi orth. zsidó fiu- és leánygimnáziumban. Az oradeai orth. zsidó hitközség négy osztályú fiu- és leánygimnáziumot igazgatósága felhívja mindazokat, kik gyerkeiket ez iskolák bármely osztályába óhajtják beírni, hogy a kellően felszerelt felvételi folyamodásukat f. hó 25-ig, helyük biztosítása céljából, mulhatatlanul küldjék be az iskola igazgatóságához.

— A kolozsvári felsőkereskedelmi iskola magyar tagozatának első osztályába oly magyar nemzetiségű, keresztény tanulók vehetők fel, akik az 1932 évben a középiskola IV. osztályát, vagy 1930 és 1931-ben a III. osztályát sikerrel végezték. Tehát elegendő az osztályvizsgai bizonyítvány. A korhatár az első osztályra a 14—17. életév. (Idősebbek az iskola útján a miniszteriumhoz folyamodhatnak a rendes tanulói felvételt.) A felvételt az iskola által ingyen adandó felvételi nyomatványon kell kérni, amelyre 15+1 lej okmánybélyeg ragasztandó. Mellékelni kell: 1) az iskolai bizonyítványt, 2) az anyakönyvi kivonatot, 3) az állampolgársági és 4) az ujjraoltási bizonyítványt. Egyebekre az igazgatóság válaszol: válasz bélyeg kell. Cim: Scoala Sup. de Comer Sectia Maghiara, Cluj, Str. Saguna 11 B. A beiratások e hó 20-ától szeptember 5. ig eszközölhetnek, vagy írásbeli megkeresésre és 1000 lej tandíjréstlet lefizetése ellenében. A tanítás valószínűleg szeptember 15-én kezdődik. Magántanulók, úgy lányok, mint fiúk, csakis ennél az iskolánál vizsgázhatnak. Beírásuk a fenti okmányok plusz foglalkozási igazolvány alapján szeptember 30-ig eszközölhetik. Internátus áll a vidéki kereskedelmi iskolai tanulók rendelkezésére egész vagy félkosztattal, gondos vezetés és felügyelet mellett, hova a szülők bizalommal küldhetik fiaikat. Tájékoztatót küld: Dr. Szentkirályi, Cluj, Str. Bob 4.

— Hatvanezer lejt loptak el egy tordai petroléum és benzinerakat irodájából. Tordáról jelentik: Ismeretlen tettesek e hó 11-én éjjel vakmerő betörést követtek el az „Aquila Română” tordai petroléum és benzinerakat irodájába, ahonnan aprópénzben 60 ezer lejt loptak el. A betörők a benzinteleppel szomszédos telek felől keresztül furtak a falat és az igr támadt nyilvánon jutottak be az irodába és emelték el a pénzt. A telepet őrző éjjeli őrk nem vettek észre semmit. Ennek az a magyarázata, hogy a lerakat szomszédágában van a „Calcium” mészgéztő telep, melynek felvonója éjjel is üzemben van. Ennek zugása elnyomta azt a zajt, amelyet a betörők a fal szömbontásával okoztak.

— Internátus Brassóban főgimnáziumi tanulók számára. A brassói, nyilvánossági joggal bíró, róm. kath. főgimnázium épületében jól berendezett internátus van. A következő iskolai évre jelentkezéseket elfogad az internátus felügyelősege, Brassó, Str. Voivodul Mihai—Kolostor utca 29. Liceul r. cath. Róm. kath. főgimnázium. Ellátási díj egész évre 10.500 lej, ami 1050 lejes tételekben is fizethető.

— Vakmerő tolvajok mindenéből kifosztottak egy tordai utkaparót. Tudósítónk jelenti: Balázs János tordai utkaparó a város végén kis házat építtetett magának, amelybe, bár az épület még nincs egészen kész, az ablakok, ajtók hiányoznak róla, be is költözött. Pár nappal ezelőtt ebben az épületben tolvajok jártak, akik az utkaparót mindenéből kifosztották. Mindent elvittek, amit helyéről elmozdítani lehetett. Sőt annyira vakmerők voltak, hogy még azt a pokrócot is lehúzták az utkaparóról és feleségéről, a mellyel éjszakára betakarították. A lopást csak a reggeli órákban vették észre a meglopottak. Fázni kezdtek s erre felbőrevedve, ijedten látták, hogy mi történt velük. A rendőrség nyomozza a tolvajokat.

— Megfojtotta négyéves kisfiát. Szilágysomlyóról jelentik: Siskás Nagy József idegbeteg embert nemrégiben toloncoltak Házá Braziliából. Vasárnap délelőtt Siskás dühöngeni kezdett, megfojtotta négyéves kisfiát, majd feleségét is fojtogatni kezdte. A szomszédok lefogták az ordító embert, akit most elmekórházba fogják szállítani.

— Lopás. Spárlariu Ilona brassói aszszony feljelentést tett a rendőrségnek, ismeretlen tettes ellen, aki lakásáról nagymennyiségű ruhaneműt lopott.

ÖRÜL, HOGY KIMONDTA

Braun Charly a zsufolt subway peronján áll, amidőn egy utas rátafos a tyukszemére.

— M-m-m-maga trottili — dadogja felháborodva Braun, mire az utas erővelsen felszólítja, hogy vonja vissza ezt a sértést.

— E-e-egy frászt — feleli erre Braun — ö-ö-ö-rülök, hogy ki-ki-mondtam.

AUGUSZTUS 19.

KISS MANYI és UFERINI még csak ma szerdán játszik az angyalok szerepében ASTRA (Apolló) MOZGÓ BRASSO.

Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székzsorulás hánvás vagy hasmenés esetében már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József víz használata a sok evés és ivás káros következményeinél igazi iótéteménynek bizonyul. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Elveszett a Transylvaniától—Wartea vezető uton. 17-én egy világos sétat (ernvő). Tekintve, hogy a sétálók között a becsületes megtalálót nem tudom felfedezni, kérem adja át Gál Jakabnál, Kapu-utca 34 szám alatt.

Az atlétikai liga köszönete. A Brassói Atlétikai Liga vezetősége kellemes kötelességet teljesít, amikor azon hatóságoknak, cégeknek és magánosoknak, akik az első magyar-román női atlétikai verseny sikerét elősegítették, őszinte köszönetét fejezi ki.

A belügyminisztérium fogadó órái. Bukarestből jelentik: A belügyminisztériumba magánbeszámolókat csak a hivatalos fogadó-órák alatt lehetnek be. Képviselek fogadása mindennap fél-tizenegy óráig, újságíróké mindennap tizenkettőtől kezdve. Magánleveleket hetenként négyszer, kedden és csütörtökön tizenegy óráig, Armad Calinscu államtitár, szerdán és pénteken ugyanazon időben dr. Pop Ion államtitkár fogad.

A hazafias német asszonyok új „Niobé” építetnek. Wilhelmshafenből jelentik: Tegnap vontatták be az elsőlyedti Niobe iskolahajó roncsait a kieli kikötőbe és máris akció indult az „acél-sisakos asszonyszövetség” részéről egy új iskolahajó építése iránt. A felhívásban, amelyet a szövetség már kibocsátott, felidézi, hogy a porosz asszonyok már ötven évvel ezelőtt is bebizonyították, hazaszeretetüket azáltal, hogy pénzt gyűjtöttek össze egy csatahajó építésére. Most, a „Niobé” tengerbe vesztett fiaik emlékére ugyanígy össze kell gyűjteniük a pénzt egy új iskolahajó építésére. A gyűjtést már meg is kezdték.

Stefan főherceg keresztelője. Bécsből jelentik: Ileana román hercegnő újszülöttjének, a kis Stefánnak keresztelőjét tíz napon belül megtartják. Keresztapák Károly román király és Alfonz spanyol exkirály lesznek.

Hazasság, Springer és Brasa, és Benedek Izsó Kolozsvár, f. hó 14-én házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

Német bankárok Bukarestben. Már közölte a Brassói Lapok, hogy a kormány a svájci kölcsönön kívül, mezőgazdasági célokra, két német kölcsönről is tárgyal. Újabb bukaresti jelentés szerint a német tőkecsoport megbízottai még e héten Bukarestbe érkeznek a kölcsönök perfectuálása végett.

Felakasztotta magát. Kolozsvári tudósítónk jelenti: Tegnap este Fazekas Istvánné 55 éves asszony a Berek-utcában levő lakásán felakasztotta magát. Mi-re hozzátartozói észrevették, kiszemelték. Öngyilkosságát családi okok miatt követte el.

Tizenegy év óta keresi a szüleit. Tegnap délelőtt rongyos fiú állított be a brassói rendőrségre. Elmondta, hogy gyalog jött Ilfov megyéből és két napja alig evett. Pavel V. Chiriunak hívják, tizenhét éves és csak azt tudja, hogy Brassó-megyébe való, de hogy hova, már nem tudja. mert tizenegy évvel ezelőtt, mikor hat éves volt, szüleivel Bukarestbe ment. Itt a nagy forgalomban elvesztették őt és azóta sem tudtak egymásra akadni. Pavel Chiriu ezután kéri mindazokat, akik felvilágosítással tudnak szolgálni, jelentse az a brassói rendőrségen.

Halálos autószerencsétlenség. Ploestiből jelentik: A Ploesti-Campina között uton Oprescu Ioan városi tanácsos autója, Szinaiából jövet összeütközött Comanescu Bordeni községbeli lakos autójával, aminek következtében Stanciu Constantin az utóbbi autó sofőrje sebesülése következtében meghalt.

Halálatlasz. A Népszövetség egészségügyi osztálya óriási nagyságú atlaszt készített, amely feltünteti az egész világ népességének halálozási arányait.

Halálos esés a szénaboglyáról. Kolozsvárról jelenik: Halálos szerencsétlenség érte Krisán Vasile 65 éves kolozsvári gazdálkodót. Az öreg ember szénaboglyát rakott, majd amikor készen lett, leakart szállani a boglya tetejéről, azonban megcsuszott és olyan szerencsétlenül esett le, hogy nyakát törte és meghalt.

Nagy áradás Spanyolországban. Madridból jelentik: Salamancában az áradás kétszáz házat elpusztított. Az áldozatok száma is jelentékeny.

Ha rosszullét, betegség, sőt háibél sür be otthonunkba, a bajt valószínűleg valami repülő vagy csúszó-mászó rovar okozza. Tudvalegy, hogy a rovar egyike a legveszedelmesebb kóroterjesztőknek. Védjük meg önmagunkat és otthonunkat, — permetezzünk FLIT rovarirtót.

FLIT hatására elpusztul légy, szúnyog, bolha, moly, poloska, tetű, hangya, svábbogár és mind-ezek petéi. FLIT-permet megöli a rovarokat, — de emberre ártalmatlan. Könnyen alkalmazható. Nem hagy foltot. FLIT nem tévesztendő össze más rovarirtókkal. Következzék a FLIT katonával díszített sárka kanna a fekete sárvál.

Permetezzünk

FLIT

rovarirtót

Plombált FLIT-kanna kizárja az utánsatot.

Tamási Áron:

ÁBEL A RENGETEGBEN

REGÉNY *

Egy kendővel megtörölgettem az apám ábrázatát, majd lehúztam róla a vizes ujjast és ráadtam a nagy szokmánt. Aztán elvezettem a tábori ágyhoz és szépen lefektettem. Egy kukkot sem szóltunk.

Sem ő, sem én.

Aztán az ablakon keresztül a rablók után néztem, de már eltűntek volt valamire. Örövendeni szerettem volna ennek a szerencsés megszabadulásnak, de nagy ernyedés fogta el a tagjaimot s a börm is hidegen borsó-kázott, mintha engemet öntött volna le Romulusz. Csendesben leültem az egyik székre, de háttal apámnak, mert most őt látni sem esett jól. Beléroskadva ültem a széken, mint egy öreg ember. Csak nagykesőre keltem fel innét, hogy a rablók után rendet teremtsék. Már a munkám végefelé jártam, amikor apám egyszerre megszólalt:

— Ábel, fiam!

— Tessék.

— Meghót-e mindkettő?

— Miféle mindkettő?

— Akiket én megöltem.

Gondoltam, hogy ő kiket ölt meg a százával s hogy megnyugtassam, így feleltem:

— Az a kettő meg.

Apám nagyot nyögött, mintha erős munka lett volna, amit ő végbevitt.

— Ne félj, mert rendbe-rendre minden rablót megölök — mondta és a fal felé fordult.

Egész nap aludt s egész éjszaka. S másnap nem emlékezett semmire. Én azonban elmondtam neki, hogy milyen nagy veszedelemben forogtunk s jelentettem azt is, hogy Romuluszékát újabb vendégségre hívtam s tartasuk ahhoz magunkot, hogy valamelyik nap ismét házunkban tisztelhesük őket. Egyben elterjesztettem a tervemet is melyet

az álmatlan éjszakában sok gondolkodás után kovácsoltam össze s amely úgy szólt, hogy a rablókat mindenképpen a törvény kezire kell játszani. Apám nem sokat gondolkozott a szavaimon, hanem így szólt:

— Hadd a sújba, ne avassuk az urak dolgába magunkot!

Erre én azt válaszoltam, hogy minden embernek örködni kell a világ rendje felett, mert a becsület azt kívánja. Már most, ha mi tőrjünk a rablók sétifikálását, s alkalmas időben sem játsszuk a törvény kezire őket, hanem ellenkezőleg dugdossuk és melenges-sük, akkor mi is cimboraságba esünk. S egyébként is, a pástort nemcsak azért forgadják, hogy ősszel eladja a fát, hanem azért is, hogy megfogja mindazon rablókat, akik a tisztességet az ő szeme előtt veszítették el.

Addig beszéltem, amíg apám megadta magát:

— Lássad, mit csinálsz, itt nem én vagyok a pástort.

Most már arról kellett gondolkodni, hogy a szándékomot miképpen lehetne sikeresen végrehajtani. Erre két módozat látszott. Az egyik az volt, hogy legalább két liter erős pálinkát vásároljunk s azzal levegyük a lábukról Fuszulánékat, amikor megint visszajönnek. A másik az volt, hogy jelentést tesszünk a bankhoz. Számítva, hogy az első visszafelé süllhet el, amint azt a tegnapi péld is bizonyítja, úgy határoztunk, hogy a bankhoz tesszünk jelentést.

— No, akkor induljon! — mondtam apámnak. — Menjen egyenesen a bankhoz s ők aztán visszahozzák magát.

— Hát te? — kérdezte apám.

— Én itt maradok s ügyelek a házra.

Apám megrázta a fejét.

— Hát nem megy? — kérdeztem.

— Nem biza.

— Hát mért?

— Azért, mert én nem csinállok pletykaságot.

— Miféle pletykaságot?

— Olyant, hogy az egyik tolvajnál beáruljam a másikat.

Ezt elég érthetően megmondta apám.

— Akkor megyek én s maga maradjon itt — fordítottam meg a dolgot.

— Nem szeretné-e? — felelte apám.

— Hát mért nem marad itt?

— Azért, mert nem akarok cimboraságba esni.

Olyan volt édesapám, mint a kedvetlen, rossz gyermek. Semmit sem tudtam kitalálni, ami jó lett volna neki. Arra is csak nagyve-

hezen sikerült rávenni, hogy az ajtót zárjuk be s menjünk mindketten a szeredai bankhoz. Én a pénzt, amit a fizetésemből gyűjtöttem volt, magamhoz vettem, a fegyveremet pedig bécsombolygattam egy pokrócba s künn a ház előtt a hóbá dugtam. Akkor bészartam az ajtót és elindultunk.

Örömdetes utunk volt a fagyos hó tetején. Estefelé már bent is voltunk Szeredában. Én azon a véleményen voltam, hogy most ne menjünk a bankba, hanem vásároljunk be magunknak a szükséges élelmiszert s egyebeket, aztán háljunk meg valahol s a bankba csak reggel vonuljunk be. Apám ezt jószívvvel nem bánta, mert ha szegény ember volt is, a pénzzel mégis erősen szeretett kereskedelmet űzni. Elmentünk tehát vásárolgatni. A pénzemből jócskán elköltöttünk, de teli is vásároltunk egy zsákot. Estérekelve aztán bementünk egy korcsmába s ott szálást vettünk magunknak. Apám erősen leánykedett s olyan vacsorát rendelt, mintha urak lettünk volna. Utána bort, egymásután többször is. A végefelé azt vettem észre, hogy ivócimborákkal úgy megszapordított, hogy mi apámmal csak alig látsunk ki közülök. Éjjel is volt már, amikor fekvő helyzetbe kerültünk végre. De azért reggel, nyitás után nem sokkal, már ott voltunk a bank előtt. Apám azt mondta, hogy ő künn marad s ügyelni fog, nehogy a bankot is kirabolják Fuszulánék, én pedig menjek be egyedül s igazítsam el a dolgot.

Amikor bementem s a pénztáros meglátott, örömben szint nekem ugrott.

— Hát balzsamirt hoztál-e? — kérdezte.

— Most az egyszer nem — feleltem.

— Hát mért nem, te?

— Azért, mert kökény még maradt az ősről, de a kecskét Romulusz megette.

— Elég kár... — mondta szomorúan a pénztáros.

Jobbán megnéztem őt s hát közelről sincsen annyi szepölője, mint az ősszel.

— Sokat használt — állapítottam meg.

— Mindenki azt mondja — szölt a pénztáros.

Amikor efelett jól kiörvendeztük magunkot, eléadtam jövelemet célját. A fiatal ur olyan nyughatatlan lett, mintha a bank előtt állottak volna a rablók. Mingyárt összecsdíjtette az egész személyzetet. Azok körülvetek engem s olyan ünneplésben részesítettek mintha csakugyan Hunyadi János lettem volna, kicsi korában.

— Hát a nagyságos igazgató ur hogy van? — kérdeztem.

Nem is feleltek nekem, hanem mind megfutamodtak, hogy a nagy hirt megvigyék az igazgatónak, aki még otthon lábadozott.

Tíz perc múlva egy nagy bundában a bank előtt volt az igazgató is. A feje s az arca itt-ott bé volt valami sárga pántlikákkal ragasztva s a jobb karját felkötve tartotta. Hamar átvette a parancsnokságot s nem sok idő múlva három csendőr érkezett a bank elé. Az egyik őrmester lehetett. Egy nagy autót is fogadot az igazgató s arra felültette hátul a csendőröket, maga pedig elől ült a vezető mellé.

— No, indulhatunk is! — mondtam.

— Hát minket nem visznek vissza? — kérdeztem.

Az igazgató megnézte az ülőhelyeket s mintha a levegőtől kérdezné, így szólt:

— Ez a kölyök felfé-e valahová?

Szivem, amely teli volt jóakarattal s emberszeretettel, egyszerre nagyot nyallott.

— Igende apám is itt van — mondtam.

Az igazgató szélesen legyintett:

— Arról szó sincs!

— Hát a csomagunkot sem viszik el? — kérdeztem.

— Hol van?

— A Zokariás ur korcsmájában.

— Mért nem hoztátok ide, nekünk sietni kell! — mondta az igazgató.

A véremben már erősen máskáltak a hangyák.

(Folytatása következik.)

BUTORAINK MINŐSÉGE
ÁRAINK OLCSÓSÁGA VERSENYEN FELÜL ÁLL!

SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR RT.
BRASSÓ * BUKAREST * MAROSVÁSÁRHELY

Bucsuelőadások az
Astra (Apolló) Mozyó-ban
BRASSÓ.
Szerdán, csütörtökön és pénteken
PAT és PATACHON
rendkívül nagy sikerrel
Kiss Manyi és Uferini
még csak ma szerdán látszik

A ROMÁN ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK

közli: Minden sorsjegy, mely az **V-ik osztálynak ideje alatt** lett megvásárolva, résztvesz a folyó huzásokon, melyek **szeptember 16-ig** tartanak és a nagy még ki nem sorsolt huzásokon: **5 millió, 3 millió, 2 millió és 1 millió**, azonkívül még az **5 milliós Premián és még 25.000 különböző nyereményekkel.**

Sport

Szeptember 4-én kezdődik a Nemzeti Bajnokság

Románia ezévi labdarugóbajnoksága az új rendszer szerint kezdődik meg. A Ripensia, mely több más egyesülettel együtt ki akart ugrani a bajnokságból anyagi okok miatt, meggondolta magát és mégis indul. Az UDR és a Mures végleg kimaradtak. A mérkőzissorozat szeptember 4-én indul meg a bukaresti Unirea-Tricolor — AMTE mérkőzéssel Bukarestben. Szeptember 11-én: Romania—Gloria, Kolozsvárt, Tricolor—Soimii Ploestiben, CFR (Bukarest)—Ripensia Bukarestben, MAC—Brasovia Nagyváradon, AMTE—Universitatea Aradon, TMTE—Unirea-Tricolor Temesvárott.

A KAC Gyergyószentmiklóson. A vasárnapi és hétfői kettős ünnepeken a kolozsvári KAC vendégszerelt Gyergyószentmiklóson. Az első nap labdarugómérkőzésnek eredménye KAC—GySE 8:0 (5:0). KAC—Kolping 4:2 (2:1).

— **Tekeverseny.** E hó 14-én a brassói Vig Barát Tekézők Csapata 16 játékosával Kolozsváron a Jó Barát csapatával propaganda mérkőzést játszott. A mérkőzés kilenc bábra három játékból állott, melyből a brassóiak kettőt nyertek. Végleges eredmény 481:421 báb a brassóiak javára.

— **Zsuffka Viktor 4 méterre javította a magyar rudugró rekordot.** Budapestről jelentik: A MAC Hősök emléktversenyének második napján Zsuffka Viktor, a kiváló magyar rudugró a 3,92 m-es magyar rudugró rekordot 4 méterre javította. Egyéb eredmények: 100 m. Raggambi 11 mp., 800 m. Szabó 1:58 mp. 110 m. gátfutás Jávör 16,1 mp. Magasugrás Késmárki 184 cm. Távolugrás Fekete 714 cm.

— **A román sajtó a brassói női atlétikai versenyről.** A bukaresti Gazeta Sporturilor a következőket írja a Magyarországi—Románia női atlétikai versenyről: Amint megjósoltuk, Magyarországi legyőzte Romániát. A pontkülönbség azonban túlzott ahhoz, hogy realisan visszatükrözzön a magyar és román női atlétika közti erőviszonyt. Hogy legyőzzenek, azt vártuk. Azonban nem 20 pont különbséggel.

Rádióműsor

Csütörtök, augusztus 18.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: Jazz-musika. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Szimfonikus hgv. 21.45: Familia Gutianu dal-estje. 22.15: A szimfonikus hgv. folytatása — Budapest 11.15: Katonazene. 14: Déli harangszó. 14.05: Hgv. 18: Ifjúsági óra. 19: Rendőrzene. 20: Előadás. 20.30: Magyar Imre cigányzenekarának a hgv. 22: Goldmark-est. 23.15: Horváth Gyula cigányzenekarának a hgv. — Bécs. 13.30: A Brünner vonósnegyes hgv. 14.40: Gramofon. 17.20: Ének hgv. 19: Wagner „Tannhäuser” című operájának a közvetítése Münchenből. 23.45: A Holzer-zenekar hgv. — Zágráb. 14.30: Orosz dalok gramofonon. 22.30: Hgv. közvetítése Ljubljánából. 24.40: A „The Bingo Boys” jazz táncmuzsikája. — Berlin. 8: Reggeli torna. 8.20: Hgv. Halleből. 16: Művész lemezek. 18.30: Csello-hgv. 19: Szaxofon-szóló zongora-kísérettel. 21.10: Vidám táncmuzsika, majd könnyű zene. — Belgrád. 14.05: A stúdió zenekarának a hgv. 19: Gramofon. 20: Népies hgv. 22.30: Jelena Dokic-Djurkovic zongorahgv. 23.40: A stúdió zenekarának hgv. 24.40: Cigányzene. — Prága 8.15: Reggeli torna. 15.05: Gramofon. 21: Katonazene. 22: Prof. Rod. Bass zongora-hgv. 24.30: Orgona-hgv. a Bera-nek-mozgóból. — Milánó 21.05: Könnyű zene. 21.30: Gramofon. 22.30: Verdi „Siciliani éj” című operája. — Darenty. 15.15: Orgona-hgv. 20.35: Ernest Parson zeneka-

rának hgv. 21.30: Orgonahgv. a Doventry székesegyházból. 23.20: A stúdió zenekarának a hgv. 24.30: A B.B.C. zenekar táncmuzsikája.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 19.

BUKAREST. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 17: Katonazene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Hegedűszó. 21.30: Előadás. 21.45: Kétzongorás hgv. 22.15: Tánczene. — BUDAPEST. 11.15: Katonazene. 14: Déli harangszó. 14.05: Rádiókvintett. 18: Előadás. 19: Kurina Simi és cigányzenekarának hgv. 20.30: Szalónzenekari hgv. 21.30: Előadás. 22: Tárogató est közvetítés a Halászbástyáról. 23.15: Magyar hgv. Palotay Vilmos (cselló) és a magy. kir. operaház zenekarának közreműködésével, Vezényel Dohnányi Ernő. 24.30:

Toll Árpád és cigányzenekarának hgv. — Bécs. 13.30: A Silving vonósnegyes déli hgv. 14.40: Gramofon. 17.20: Népdalok gramofonon. 19: A Wolffsthal-zenekar hgv. 21.25: Dalok a világ minden tájáról. 22: A berlini szimfonikus zenekar hgv. 24.20: A Grüber-zenekar táncmuzsikája. — BELGRÁD. 14.05: A stúdió zenekarának hgv. 19.30: Népdalok. 22: Jazz-musika. 22.30: Milan Dimitrievic hegedű hgv. 23.45: A stúdió zenekarának hgv. Majd cigányzene. — VARSÓ. 14.45: Gramofon. 19: Könnyű zene. 22: A varsói filharmonikusok hgv. 23.55: Wagner-hgv. 24: Táncmuzsika. — PRÁGA. 8.15: Reggeli torna. 13: Gramofon. 14.30: Opera-részletek. 20.25: Zenei kortörténet. 21.20: Theobald Held dalai. 21.45: Al. Jirasek: „A kivándorlók” c. színműve a stúdióból. 24.20: Gramofon.

★ A KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK TÁRSASÁGAINAK BIRÓI FELSZÁMOLÁSÁRÓL szóló törvény magyarázata jelent meg magyarul, dr. Gáspár Gyula és dr. Váradi Ödön nagyváradi ügyvédek tollából. A füzet világos, áttekinthető módon ismerteti a likvidálás módját, a törvény előnyeit, mely lehetővé teszi a csőd elkerülését, a likvidálás nyugodt lebonyolítását, ez idő alatt a kereskedő és családjának megélhetését, a bírói eljárás módjait. — A könyv használhatóságát elősegíti, hogy a törvény román és magyar szövegét is közli teljes egészében. — Az alaposan megírt jogászai munka ára 30 lej. Póztai rendelésnél még 5 lej küldendő be előre. A Brassói Lapok könyvosztálya.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzteri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Széles, jó karban levő rész-ágy és éjjeliszekrény olcsón eladó. Cim 18956. szám alatt a B. L. kiadóhivatalában.

Betegség miatt kiadó gépműhely, motorhajtásra és egy magánjáró cséplőgarnitúra eladó. Lukács László, Carei. 18953

Más vállalkozás miatt eladó vagy bérbeadó jól bevezetett mosóda vegytisztító, ugyanott teljes jártassággal bíró szakmunkás felvétetik. Glória, Mercurea-Ciuc. 18952

Fogászati műterem, 18 éves jó praxissal sürgősen átadó. Gottlieb, Hatég. 18907

Keveset használt hálósoba berendezés olcsón eladó. Érdeklődni lehet Brassó, Kolostor-ucca 20. 18945

Eladó alig használt „NSU” 300-as motorkerékpár. Brassó, Hosszu-ucca 36. 18942

Allást nyer

TRAFIKBA ELARUSÍTÓNÓ vagy elarusító kerestetik, óvadtékkal. Érdeklődni: Vasuti ruhahatár, d. u. 5—6 óra között. 18954

Allást keres

Fiatall urinő házvezetőnő állást keres öreg házaspárhoz. Megkereséseket „Szerény” jelígre a brassói kiadóba kérem. 18841

Kovácssegéd (önálló munkakerő) állást keres bárhol. Megkeresést „Becsület” jelígre a brassói kiadóba kérek. 18943

Lakás

Elegánsan butorizott különbejárati szoba Kolostor-uccában azonnalra kiadó. Cim 18946. szám alatt a brassói kiadóban.

SZOBA, KONYHA kiadó Brassó, Alsó Kákova 1. szám 18944

Házasság

Férjhez mennék komoly emberhez, aki az üzletvezetést érti. 30.000 lej biztosítékkal. Ajánlatok „Magános nő” jelígre a brassói kiadóba. 18954

Harminc éves ember házasság céljából fiatal hölgy ismeretséget keresem. Házam van. Levelet „30 éves” jelígre a brassói kiadóba. 18944

Könyvek

NYIL-regények, minden szám egy teljes regényt tartalmaz. Ára számonként csak 3 lej, eddig 20 különféle szám jelent meg. Keresse fel könyvostályunkat, ahol 5, 10, 14 és 20 lejért már igen jó könyveket vásárolhat. (Kapu-ucca 56—58. az udvarban.)

Felelősszerkesztő: **Kocsis Béla.** — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov (Brassó), Károlykirály-utca 56—58. szám. — Telefon: 82.

Fiókiadóhivatalok: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — Marosvásárhely, Piaţa Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámin Árpád és Bernáth Ernő. — Temesvár, Arad- és Krassószörényvármegyék: Némegy Gábor (Temesvár, I. (Str. Lonovici 5) Telefon: 1711.

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30. **MEGBIZOTTAK.** Arad: Kozma Hugó (Bulev Regele Ferdinand, Boros Béni-tér 62). — Bukarest: Dán Dániel és Gerő Sándor — **Dés:** Vadász Bogdán (Strada Caragiale No. 5). — **Kolozsvár:** Dénes József (Strada N. Curcheş 3). — **Lugos:** Tóth Gyula. — **Nagyszeben:** Szigetváry László (Strada Turnuului 13). — **Nagyvárad:** Szabó László (Strada Constantin 2). — **Udvarhelymegye és Székelyudvarhely:** Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31). — **Szilágy-somlyó:** Helperin Ernő. — **Torda:** Dénes József Str. Regele Ferdinand 25. Központi szervezők pénzügyi felügyelettel: Bartha Géza, Dán Mózes.

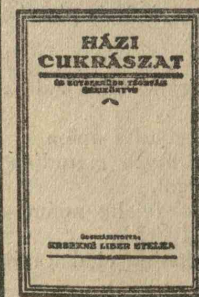
HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tártakkal készséggel szolgálunk

BIRI NÉNI SZAKÁCSKÖNYVE

Legújabb bővített kiadása, több száz kitűnő magyar konyhareceptet tartalmaz.

Legjobb erdélyi magyar konyha.

254 oldalas könyv ára, kötve 130 lej.

HÁZI CUKRÁSZAT

Elsőrangú tézistáskönyv, többszáz recepttel. Világos és pontos utasítást nyújt az egyszerű tészták csuszától a legfinomabb torták, krémek és palacskák készítéséhez. Összeállította **Krbekné Liber Etelka.** Egyetlen háztartás sem nélkülözheti. Ára 50 lej. Kaphatók minden könyvkereskedésben.

Brassói Lapok Könyvostálya, Brassó.

